

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

BATI TRAKYA'NIN SESi

SUBAT 1990, YIL 3, SAYI: 15,

FİYATI: 5000 TL.

KANLI
SENARYO:

**BATI TRAKYA'DA
DEVLET TERÖRÜ**

HAK ARAMA
MÜCADELESİ

Gümülcinedeki olaylarda Yunanların hedeflerinden biri de mücadele ruhuna sahip İşkeçe eski Müftüsü merhum Mustafa Hilmi Aga'nın oğlu Müftülük Katibi Mehmet Emin Aga idi. Yunanlılar, Emniyet görevlilerinin açık hedef gösterdikleri Mehmet Emin Aga'ya insafsızca saldırmışlardı. Ağır yaralanan Aga'nın sarığı da kanlar içinde kalmıştı. Bu ibretli tabloyu uygar dünyaya ithaf ediyoruz.

BATI TRAKYA'NIN SESİ

Adres: Hacıbeşiraga Tekkesi Sok. No: 7 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 527 68 57 - 526 80 58 Faks: 526 80 55

(AYDA BİR YAYINLANIR)

ŞUBAT

15

Sahibi

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi Adına
Tahsin Salihoglu
Yazılı İşleri Müdürü
Halit Eren

Akademik Kurul

Prof.Dr. Kemal Karpat, Prof.Dr. Oktay Aslanapa
Prof.Dr. Ali Alpaslan, Prof.Dr. Abdulhaluk Çay, Prof.Dr. Mustafa Erkal
Prof.Dr. Yusuf Halaçoğlu, Prof.Dr. Cevdet Küçük, Doç.Dr. Ümit Meriç, Doç.Dr. Özcan Mert
Doç.Dr. Cihat Özonder, Y. Doç.Dr. İlhan Şahin, Y. Doç.Dr. Feridun Emecen
Y. Doç.Dr. Nejat Sefercioğlu, Y. Doç.Dr. M.Süreyya Şahin
Dr. Aydin Yüksel, Dr. Mustafa Rumeli

Temsilciliklerimiz:

Adapazarı: Eski Belediye Altı No: 29

Ankara: Akay Cad. 20/4 Bakanlıklar Tel: 125 77 87

Bursa: Atatürk Cad. Vakıflar İşhanı Kat: 4 No: 409 Tel: 22 40 49

İzmir: 1335 Sok. No: 1/1 Kat: 2 Çankaya Tel: 25 28 06

İzmit: Fethiye Cad. Gökseller Pasajı Üst Kat. Tel: 11 08 77

Bakırköy: İskelen Cad. Rıya Sok. No: 3/1 Tel: 524 14 02

Zeytinburnu: Telsiz Mah. Balıklı Yolu Üzeri Batı Trakya Camii Pasajı Tel: 558 33 80

K.K. Türk Cumhuriyeti: Schahattin Egeli P.K. 175 Girne

B. Almanya: Schwanthaler Str. 155 8000 München 2 Tel: (89) 502 42 33

Reklam Fiyatı: Arka Kapak: 600.000 TL, İç Kapaklar: 500.000 TL.

İç Sayfeler: 300.000 TL. (Tam Sayfe)

Fiyatı: 5.000 TL.

Yıllık Abone Ücreti: 50.000 TL, 405. 60 DM.

Abone Hesap No: Garanti Bankası Hasırcılar Şubesi 6200209/2
Nolu Hesabımıza Yatırılabilir.

Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı fırkı taşıdığı anlamına gelmez. BATI TRAKYA'NIN SESİ zirkülere iktibas edilebilir.

Yazılı İşleri gönderilen yazıların değerlendirilmesinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapabilir.

Bu sayı Renk Ofset (İstanbul) tesislerinde 3000 adet olarak basılmıştır,
BATI TRAKYA'NIN SESİ dergisinin kapak ve iç grafik düzeni, film ve grafik uygulama çalışmaları
MARMARA REKLAM tarafından yapılmaktadır. Tel: 520 86 88

İÇİNDEKİLER

3	
	Editörden
4	
	Hak Arama Mücadelesi
6	
	Batı Trakya'da Devlet Terörü
11	
	İstanbul Barosu Başkanı Kazan:
	"Bu Davada Adaletin Değil, Kin ve Nefret Duygularının Tescil Edildiğini Gördük"
13	
	Batı Trakya Türkleri Milli Güvenlik Kurulu'nda
14	
	Ankara-Atina Arasında Diplomatik Kriz
15	
	Tahsin Salihoglu:
	"25 Ocakta Dr. Sadık Ahmet Değil, Yunan Devleti Yargılanmalıdır."
17	
	Mehmet Emin Aga ve Eski Milletvekili Ahmet Faikoğlu Ağır Yaralandı
18	
	Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunun Dini Lideri Mustafa Hilmi Aga Vefat Etti.
20	
	Salihoglu: "Taraflı Mahkemeyi Tanıtmıyoruz."
21	
	Salihoglu: "29 Ocak Saldırıları ve Yağmalamaları Yunan Devletinin Bir Tertibidir."
22	
	Bülent Akarcalı: "Sadık Ahmet İçin Alınan Karar Yunan Demokrasisinin Yüz Karasıdır
23	
	Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığına Duyuru
24	
	Batılıya Yunanlığı Anlatmak
26	
	Batı Trakya Türkleri Aydınlar Ocağında
	Sultanahmet Camiinde Anlamlı Mevlid.
27	
	Batı Trakya Türklerinden Derlenmiş Nasreddin Hoca Fıkralarının Bazı Özellikleri Üzerine.

EDITÖRDEN

Degerli okuyucularımız,

Bugün dünyada yeni oluşumlar meydana gelirken, Doğu Avrupada hürriyet rüzgârları eserken, Yunanistan'da bunun tam tersi baskı ve terör olayları meydana gelmekte, Batı Trakya'daki Türklerin hayatı hakkı Yunan yönetimince ellerinden alınmaya çalışmaktadır. Biz şiddet rüzgarının da hürriyet rüzgârına dönüşmesini bekleyeceğiz ve bunun mücadeleini veren Batı Trakya'daki kardeşlerimizi yalnız bırakmayacağız.

Ocak ayında Batı Trakya'da çok üzücü olaylar meydana geldi. Önce 25-26 Ocak günlerinde haksız olarak Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif seçim bildirilerinde Türkler'e Türk dedikleri için yargılardılar 18 ay hapse mahküm edildiler. Ayrıca, yöntemin esas amacı olan 3 yıl da seçme ve seçilme haklarından mahrum bırakıldılar. Yunan yönetiminin siyasi bir kararı olarak tezahür eden mahkeme kararını Yunan adaletini(!) İncelemiştir. Ayrıca mahkeme esnasında ve sonrasında tuşaklıklar, polisin gözü önünde Türkler'e yapılan saldırılarda Türkleri sindirmeye ve korkutmaya yönelik planlı olaylar görünümünde idi. Nihayet 29 Ocak günü yapılacak mevlidin engellenmesi ve peşinden de yönetim ve emniyetin önceden uyarılmalarına rağmen gözleri önünde cereyan eden üzücü olaylar, Türklerin dövülmesi ve dikkânlarının tahrif edilmesi Yunanistan'ı içinden çıkamayacağı bir badireye sokmuştur. Batı Trakya Türkü'nün kaybedecek birseyi kalmamıştı. Canlarına da kasdedilmeye huşlandı. Yunanistan'dan bunun hesabı sorulacaktır. Biz önce Yunan halkın kendi yönetimlerinden, kendilerini dünyaya karşı mahcup edecek olan bu üzücü olaylar nedeniyle hesap sormasını bekliyoruz. Çağımızda bu tür barburlığın ve insanlık suçunun ortbas edilemeyeceğini Yunan yöneticileri anlamak zorundadır. Kendilerinden beklenen, Batı Trakya Türklerine uluslararası anlaşmalardan doğan haklarıyla vatandaşlık haklarını iade etmeleridir. Batı Trakya Türkü insanca yaşamak istemektedir. Bunun mücadelesini de südürecekür.

Evet değerli okuyucularımız,

Bu sayımızda, Gümülcine'deki üzücü olayları fotoğraflarıyle bulacaksınız. Bizler olayların takipçisi olacak, Türk ve dünya kamuoyunu olaylardan haberدار edeceğiz.

Yunanistan'da önumüzdeki Nisan'da yine seçim yapılacak. Bağımsız Türk listelerinin bu defa daha güçlü bir şekilde seçimden daha fazla sayıda milletvekili ile çıkacağuna inanıyoruz.

Yeni sayımızda buluşmak ümidiyle.

BATI TRAKYA'NIN
SESI

Hak Arama Mücadelesi

Bildığınız gibi Yunan yönetimi Lozan Andlaşması ile kendine emanet edilen ve bugün sayıları 150000 civarında olan Batı Trakya Türkünün andlaşmalardan doğan hakları ile vatandaşlık haklarını gaspetmekte ve onları asimile etmeye çalışmaktadır. Devlet politikası halinde yürütülen bu planla Batı Trakya Türklerinin asimile edilmesi veya Yunanistan'dan ayrılması öngörümektedir.

1 990 yıldır dünya hızlı gelişmelerle girerken, Doğu Avrupa'da hürriyet rüzgârları eserken, Yunanistan'da tam tersi bir gelişme gözlenmektedir. Devlet terörü Doğu Avrupada iflás ederken, Yunanistan'da köklenmekte yeni boyutlar kazanmaktadır. Üstelik Demokratik Ülkeler Birliği'ne üye bir ülke olan Yunanistan'da, Ne iddi Yunanistan'daki gelişmeler ve sebepleri. Bildığınız gibi Yunan yönetimi Lozan Andlaşması ile kendine emanet edilen ve bugün sayıları 150 bin civarında olan Batı Trakya Türk'ünün andlaşmalardan doğan hakları ile vatandaşlık haklarını gaspetmekte ve onları asimile etmeye çalışmaktadır. Devlet politikası halinde yürütülen bu planla Batı Trakya Türklerinin asimile edilmesi veya Yunanistan'dan ayrılması öngörümektedir.

İşte bütün bu baskılara karşı, Batı Trakya Türkleri yekvücdür olarak, tüm organları ile hak arama mücadelesine başlamıştır. Hem de tüm uluslararası kuruluşlara duyurmak üzere bu mücadeleye başladılar. Bir yandan Azınlık Yüksek Kurulu diğer taraftan Va'az ve İrşad Heyeti, durmadan mücadelelerini çeşitli platformlarda yürütümye devam etmişler ve devam etmektedirler.

lan dersler kaldırılmaktır, Türk vakıflarının yönetim kurulu seçimi yaptırılmamakta, Müftülüklerde Yunan yönetimince haksız ve yersiz tayinler yapılmaktır, Türklerin gayr-i menkulleri devletin verdiği kredilerle Rumlar tarafından alınmaktadır, Türk toprakları kamulaştırılmaktadır. Bütün bunlarla Türklerin varlığı silinmeye çalışılmaktadır. Hatta Hükümetin resmi politikacı olarak "Batı Trakya'da Türk yok, Müslüman var denmektedir." Batı Trakya'da Türk asıllı Müslüman bulunmaktadır. Kendilerini de kabul ettiği bir gerçeği, inkâra kalkışmaları, Yunanistan'ın basiretsizliğini göstermektedir. Bu olay kendilerini dünya komuoyu önünde, yüzleri varsa, mahcup edecektir.

İşte bütün bu baskılara karşı, Batı Trakya Türkleri yekvücdür olarak, tüm organları ile hak arama mücadelesine başlamıştır. Hem de tüm uluslararası kuruluşlara duyurmak üzere bu mücadeleye başlıdalar. Bir yandan Azınlık Yüksek Kurulu diğer taraftan Va'az ve İrşad Heyeti, dur-

madan mücadelelerini çeşitli platformlarda yürütmeye devam etmişler ve devam etmektedirler. Bu hak arama mücadelelerinin devamı olarak, bu arada imza kampanyası da başlatıldı. Bizzat Dr. Sadık Ahmet'in köy köy mahalle mahalle dolaşarak başlattığı imza kampanyası gerçekten ilgi gördü. Dr. Sadık kısa bir zaman zarfında 15 bin imza topladı.

Bu imzalar önce Yunan Parlamentosuna, sonuç alınmadığı takdirde de Avrupa Parlamentosuna sunulacak. Bu demokratik hak arama usulü, Yunan yönetimince anti-demokratik bir şekilde engellendi ve Dr. S. Ahmet imzalarıyla birlikte tutuklandı. Yunan adeli de yönetimin politikasına alet oldu. Fakat Batı Trakya Türkü Dr. Sadık'ı yalnız bırakmadı, heryerde destekledi. İşte Yunan yönetimi bu desteği kırmak için her türlü vesileye, bir devlete yakışmayacak yollara başvurmaya kalktı. Milletvekili adaylıklarını iptali ve peşinden de yayımladıkları seçim bildirilerinde "Türk" kelimesi kullanıldığı gerekçesiyle dünyadan gözük önde Dr. Sadık Ahmetle İbrahim Şerif hapse mahkum etti. Yunanistan'ın amacı Dr. S. Ahmet'in liderliğini silmek ve bağımsız liste hareketini kırmaktı. Ancak mücadele yeni başladı. Bağımsız liste Batı Trakya Türkü için kaçınılmazdı. Çünkü, partilerden seçilen milletvekilleri, parti disiplini dışına çıkmış Türklerin haklarını uluslararası platformlara götüremiyordu. Fakat Dr. Sadık Ahmet bunu çok kısa zamanda başlıya ve Milletvekili olarak konuya Avrupa Parlamentosuna götürdü. Batı Trakya Türkü'nün önümüzdeki yıllarda hedefi uluslararası kuruluşlar olacaktır.

Bunun bir gereği olarak ortaya çıkan bağımsız liste ha-

reketi başarıya ulaşmış ve Dr. S. Ahmet'in liderliğinde fevkala'de önem kazanmıştır. Yunanistan önce kitleleri peşinde sürükleyen Dr. S. Ahmet'i etkisiz hale getirmek istediler ve adaletini(!) siyasete alet ederek, önce adayığını iptal ve peşinden de haksız olarak hapse mahkum etti. Halbuki bu olay Dr. Sadık Ahmet'i daha da güçlendirdi. Liderliğini pekiştirdi.

Haksız olarak mahkum edildiğini tüm dünya öğrendi. Dünya Yunan demokrasisini(!) de öğrenmiş oldu. Ardından Dr. Sadık Ahmet'e destek olan Batı Trakya Türk top-

Bunun bir gereği olarak ortaya çıkan bağımsız liste hareketi başarıya ulaşmış ve Dr. S. Ahmet'in liderliğinde fevkala'de önem kazanmıştır. Yunanistan önce kitleleri peşinde sürükleyen Dr. S. Ahmet'i etkisiz hale getirmek istediler ve adaletini(!) siyasete alet ederek, önce adayığını iptal ve peşinden de haksız olarak hapse mahkum etti. Halbuki bu olay Dr. Sadık Ahmet'i daha da güçlendirdi. Liderliğini pekiştirdi.

bulunacağı gibi, konunun Lozana imza atan ülkelere Birleşmiş Milletlere götürlmesini de isteyecektir. Haklar inde edilene kadar hak arama mücadeleleri kesintisiz devam edecektir. Yunanistan bir imtihan geçirmektedir. Yunanistan, Güney Afrikâının bile, yirmi yedi yıl önce olduğu bir noktada midir sorusunu gayri-ihtiyarı sormak geliyor içimden. Ancak unutmayalım dünya çok hızlı değişmeye başladı. Haksızlık hiçbir zaman devam edemez, adalet birgün tecelli edecektir.

Doğacaktır sana va'adettiği günler Hakk'ın
Kimbilir belki yarın, belki yarından da yakın,

Batı Trakya Türk azınlığı liderlerinden Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in tutuklanmaları kararı üzerine bazı Yunan'lılar taşkınlıklara başladılar. Fotoğrafta Dr. Sadık Ahmet güvenlik güçleri tarafından mahkeme salonundan polis otomobilyle kaçırılırken görülüyor. (Foto: A.A. Stf. Hahipoglu)

Batı Trakya'da Devlet Terörü

Batı Trakya Türklerinin lideri ve eski bağımsız milletvekili Dr. Sadık Ahmet ile milletvekili adayı İbrahim Şerif sirk tiyatrosuna benzer bir yargılama sonucu tutuklanarak Selanik hapisanesine konulurken bir yönüyle tertip olduğu belli terör hareketleri de sahneye konuldu. Türk liderleri saldırya uğradı Türk dükkânları tahrip edilerek, malları yağmalandı.

Olayların tertip olduğu 27 Eylül 1989 tarihinde Gümülcine ve Değirmençay Mitropolitlerinin yayınladığı bildiride konu edilenlerin gerçekleşmesiyle meydana çıkmaktadır. Sözkonusu bildiride Batı Trakya Türkleri lideri Dr. Sadık Ahmet'in tutuklanması, Gümülcine Başkonso-

losluğunun kapatılması ile bölgeye Rusya'dan getirilecek Rumların yerleştirilmesi istenmektedir.

Oyunun sahneye konulması Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in 25 Ocak 1990 tarihinde Gümülcine Üç Hakimli Bidayet Mahkemesinde yargılanmasıyla oldu. Sözkonusu

mahkemedede eski bağımsız milletvekili Dr. Sadık Ahmet ile milletvekili adayı İbrahim Şerif 5 Kasım seçimleri öncesinde yayımladıkları bildirilerde "Batı Trakya'da Türk vardır" ve "Türklere baskı yapılmaktadır", dedikleri için yargılandılar.

25 Ocak Perşembe günü sabahın

YUNAN BARBARLIĞI - KANLI SENARYO

erken saatlerinde o gün saat 9.00'da başlayacak olan duruşmada hazır bulunmak üzere Batı Trakyanın dört bir tarafından gelen 5 binden fazla Türk mahkemenin bulunduğu alanı doldurmuşlardı. Mahkeme başlığında Türklerin mahkeme salonuna alınmadığı, buna mukabil salonu Rumların doldurduğu gözlandı. Rum kabalık içinde bazı sivil emniyet görevlilerinin de bulunduğu tespit edildi.

Mahkeme heyeti salona girdiğinde salonda bulunan Rumların ve görevlilerin tezahüratı ve alkışlarıyla karşılandı. Duruşmanın sabahki bölümünde ilk önce itham tanıkları dinlendi. Birinci itham tanığı olarak söz verilen Gümülcine Avukatlar Barosu Başkanı Kamarakis Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in yayınladıkları bildiride, "Türk" kelimesini kullanmakla bölgede terör havası estirdiklerini iddia ederek, sanıkların cezalandırılmasını istedi.

İkinci itham tanığı olarak dinlenen PASOK milletvekili adayı Sakaris sanıklar aleyhinde olmakla beraber hakimleri pek tatmin etmeyen bir ifade verdi.

Üçüncü itham tanığı olarak Yunan Komünist Partisi milletvekili adayı Fakiridis dinlendi. Kendi ideo-lojisi doğrultusunda tanıklık yapmış Fakiridis Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in "Türk" kelimesini kullanmakla terör ortamı meydana getirdiklerini kabul etmediğini söyledi. Fakiridis'in oldukça uzun süren tanıklığından sonra duruşmaya 12.30'da ara verildi. Duruşmaya ara verilmeden evvel hakimlerden birinin taraf tuttuğunu ifade eden Türk avukatları Sabahattin Emin, Hüseyin Aga, Adem Bekiroğlu ve Hasan Kaşikçi, tarafından hakimin reddi talep edildi. Talebin mahkeme heyeti tarafından reddedilmesi üzerine savunma avukatları, mahkemenin tarafı olduğunu ve adil olmadığını söyleyerek davadan çekildiler. Verilen ara sırasında duruşmayı takiben Rumlar ve sivil polislerin toplanan Türklerle saatlarını gözledi.

Mahkemeyi TBMM adına Cemal Özbilgen (ANAP) İrfan Gülpınar (SHP) ve Yaşar Topcu (DYP) ile Türkiye Barolar Birliği ve İstanbul ve

İki Türk iddinin tutuklanarak hapse konulması Bah Trakya Türk azılılığı arasında istihale yol açtı. Fotoğrafta İbrahim Şerif polis kordonunda mahkeme salonundan kaçınılken gönüüyor.

Ankara Baroları Başkanı ile Yönetim Kurulu üyelerinden bazıları da takip etti. Verilen arada İstanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan gazetecilere mahkemenin kararını da önce verdiği ve usulü işlemlerin tamamlandığını söyledi.

Duruşmanın ikinci bölümünün başlamasıyla itham tanığı olarak dinlenen YDP milletvekili adayı Stilyanos Blecas Kamarakis'in söylemekle rinden pek farklı bir şey söylemeyecek sanıkların cezalandırılmasını istedi.

Bundan sonra savunma tanıklarının dinlenmesine geçildi. Savunma tanıkları Yunan devletinin kasıtlı uygulamalarından örnekler vererek bağımsız listelere oy veren Türklerin pasaportlarına el konularak yetkililere çeşitli şekillerde tehdit edildiklerini söyledi. Savunma tanığı olarak dimlenilen eski Milletvekili Hasan Hatipoğlu'nun konuşmasına müda-hale edildi. Diğer savunma tanığı Ahmet Faikoğlu tanıklığı sırasında "Dişarıda savunmasız insanlar coplanıyor. Suçsuz insanlara Türk olduklarını söylemekleri için dayak atıyor. Fikir ve ifade hürriyeti olmayan bir ülkede demokrasiden nasıl söz edilebilir? Demokrasi, milli kimliğine sahip çıkan insanlara dayak atmak

mıdır? Sanık sandalyesindeki arkadaşları terör havası estirmekle suçlu yorsunuz. Şu anda yönetimin dışarıda estirdiği hava terör havası olmuyor da, bu insanların Türk kelimesini kullanması mı terör oluşturuyor?" Sözleri mahkeme salonundaki Rumlar tarafından küfürlerle kesildi.

Yunan devletinin kasıtlı uygulamalarını dileğetiren konuşmalar yapılış savunma tanığının dinlenmesinden sonra Dr. Sadık Ahmet'e söz verildi. Dr. Sadık Ahmet Yunanca olarak yaptığı savunmasını suçlamaları red ederek iddiaları belgelerle çürüttü. Dava hakimlerinin tarafı ve önyargılı davranışını belirtten Dr. Sadık Ahmet'ten sonra Lozan'ın tanıldığı mütercim hakkını kullanarak konuşan İbrahim Şerif de Türk kelimesini kullanmanın suç olamayacağını, çünkü kendilerinin Türk olduğunu söyledi.

Savunma tanıklarının dinlenmesinden sonra saat 16.30'da duruşmanın ertesi günü sabah saat 08.00'de karar verilmek üzere toplantıları açıklandı.

Mahkeme binasından çıkan Dr. Sadık Ahmet kendilerine gösterilen ilgiye teşekkür eden bir konuşma yaptı. "Hak arama mücadeledeki kararlılığı ispat eden bu topluluk da-

YUNAN BARBARLIĞI - KANLI SENARYO

Batı Trakya'da Türklerin yönelik baskılardan sonucu, birçok Türk mağazaları tahrip edildi. Bağımsız milletvekili İsmail Rodoplu tahrip edilen bir ayakkabı mağazasının önünde üzgün bakışla görülüyor. (Foto: A.A.)

vasına sahip çıktığımı dost düşman herkese göstermişimdir," diyen Dr. Sadık Ahmet topluluğun ertesi günkü duruşma için gelmesine gerek olmadığını söyledi.

26 Ocak Cuma günü toplanan Gümülcine üç Hakimli Bidayet Mahkemesi Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in 18 ay hapis ve 3 yıl da siyasi haklardan men cezasına çarptırılma kararını açıkladığında salonda bulunan Rumlar ile Resmi ve Sivil görevliler tarafından alkışlarla karşılanmıştır. Mahkeme heyeti kararın İstinaf Mahkemesinde görüştüre kadar Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in tutuklanması da kararlaştırıldı. Kararın açıklanmasından sonra Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif hemen tutuklanarak cezaevinde götürüldü.

Aralarında sivil Emniyet görevlilerinin de bulunduğu Rumlar mahkeme salonundaki taşkınlıklarını mahkeme sonrası dışında da sürdürdüler. Duruşmayı naklen veren mahalli radikalardan da kışkırtıcı yayınlarıyla sayıları gittikçe artan grup Bağımsız Mil-

letvekili İsmail Rodoplu'nun bürosunu kuşattılar. Polis'in müdahale etmediği olaylarda yetkililer Rodoplu'nun yazihanesinde mahsur kalan Türklerin can güvenliklerinin garanti edemeyeceklerini söyledi. Büronun boşaltılması durumunda Rum göstericilerin dağılacağı söylendi. Emniyet yetkililerinin milletvekilinin can güvenliğini dahi garanti edemediği bu ortamda büroda mahsur kalan Türkler hakaretler içerisinde büroyu terketti.

Batı Trakya Türk azınlığının liderleri Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in 18 ay hapse ve üç yıl medeni haklardan mahrümiyetlerine hükmedilmesi, Ankara'da Türk-Yunan ilişkilerinde bir yumuşamaya fırsat vermek istemeyen çevrelerin "maksatlı ve ağır bir tahriki" olarak değerlendirildi.

Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, "İnsan haklarının korunmasına ve demokratik düzenin engellemesiz işlemesine büyük önem atfetmeklerini ve insan haklarına ilişkin konuların artık içslerinden sayılmamaya

cağını her vesile ile ilan etmekten geri kalmayan Batılı çevrelerin, bu ağır tahrik karşısında suskun kalmanın beklenmediği" kaydedildi.

Bu arada, Türk hükümeti, hem Atina, hem de Ankara nezdinde yapacağı girişimlerle, "Gümülcine'de mahkeme öncesi ve sonrasında görülen tertip ve saldırının derhal durdurulması ve Batı Trakya Türk azınlığına karşı girişilen hukuk dışı davranışlara son verilmesi" Yunanistan'dan talep edildi.

Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz da, İzmir'de yaptığı açıklamada, "Sadık Ahmet'e isnat edilen suç, Türk olduğunu ifade etmektedir. Bu, Yunan adaletinin değil, Yunan devletinin bir kararıdır" dedi. Yılmaz, "Yunanistan'ın bu kararına karşı Türkiye'nin göstereceği tepki de o kadar haklı ve meşrûdur" diye konuştu.

Diğer taraftan Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in tutuklanmasılarından sonra Batı Trakya Türk Toplumunun Azınlık Yüksek Kurulu olağanüstü bir toplantı yaptı.

Yapılan toplantıda şu kararlar

YUNAN BARBARLIĞI - KANLI SENARYO

Yunan devletinin yanlış politikaları sonucu Batı Trakya Türk azınlığı aleyhine oluşan tepkiler başta papazları olmak üzere sivil ve resmi güvenlik güçlerinin desteğiyle toplu tepkinin şiddette dönüşmesine yol açtı. (Foto: A.A.)

alındı.

1. Haksız tutuklamayı protesto etmek amacıyla Türkler dükkanlarını açılmayacak.

2. Türk okulları karıştı protesto etmek amacıyla boykot edilecek.

3. Evler siyah bayraklarla donatılacak.

4. Büyük bir yürüyüş düzenlerek haksız tutuklama protesto edilecek.

26 Ocak günü bir grup fanatik olarak lanse edilen insanların estirdiği terör havasının bir prova olduğu daha sonraki olaylarda ortaya çıktı.

27 Ocak Cumartesi günü Dışişleri Bakanı Samaras'ın Gümülcine'ye yaptığı anı ziyaret ve Mitropolit Dömarkinos ve atanmış müftü naibi Cemali Meço ile görüşmesi gelişen olayların önemli düzüm noktasından birini oluşturduğu belirtildi.

28 Ocak Pazartesi günü Bağımsız Milletvekili İsmail Rodoplu, Vaaaz ve İşaret Heyeti Başkanı Ahmet Hacıosman ve Avukat Sabahattin Emin'in Gümülcine Jandarma Komutanı Da-

valos tarafından Komutanlığı davet edilerek, bu toplantı sırasında Jandarma Komutantı Davalos'un İşkeçe Müftülük Katibi Mehmet Emin Aga'yı dövdürüğünü söylemiş olması da olayın tertiip olduğunu belgeleyen önemli bir satabşı olduğu vurgulandı.

29 Ocak Pazartesi günü Gümülcine Eski Camii'nde mevlit okutulması dolayısıyla Türkler toplanmaya başlamış ve öğle namazından sonra okunacak mevlidi dinlemeye hazırlanıyor.

Gümülcine'de sabah saatlerinde sokak başlarında çok sayıda polis ve Mevlidin okunacağı Eski Cami'ye giden bütün sokak başlarında Türkler aleyhinde tezahürat yapan Yunanlılar toplandı.

Camiye veya şehir merkezine girmek isteyen Türkleri engelleyerek bağırıp çağırın ve taşlar atın saldırganların bu hareketlerine polis seyirci kaldı. Saldırıya uğrayan bir grup soydaşımız da Gençler Birliği Loka'lı'ne sığınabildi. Atina'dan yönlendirilen ve Pontus Rumları olduğu ileri sürülen saldırgan grup, Türkler aley-

hindeki tehdit ve sloganlarını artırarak saat 11.00'den itibaren Türkler'in dükkan ve kahvelerine tecavüze başladı. Camlar kırılıyor, içerdeki soydaşlarımız tartaklanıyor, dövülmeye ve mallar yağmalanıyor.

Saldırganların ilk hedefi Türkler'in devam ettiği şehir merkezindeki "Çukur Kahve" oldu. Kahvenin camlarını kırın saldırganlar, içerdeki soydaşlarımızı polisin desteğiyle dışarı çıkartarak tartakladılar.

Daha sonra hızla caddeye dağılan saldırgan grup, soydaşlarımıza ait dükkanların ve işyerlerinin vitrinlerini kırı, içerdeki eşyaları sokaklara dökü.

Olayların tehlikeli bir yol almaya başlaması üzerine bütün soydaşlarımı evlerine çekildiler.

Bu arada Batı Trakya Bağımsız milletvekili İsmail Rodoplu avukat Adem Bekiroğlu'nun bürosuna uğradı. Rodoplu, verdiği beyanatta, "Olayların nereye varacağımı bilmiyorum, kendi canımdan ve ailemin canından endişe ediyorum. Saldırganlar Türk mahallelerine ve evlerine de her an saldırabilirler. Batı Trakya'da şu anda can ve mal güvenliğimiz kalmamıştır. Şu anda gördüğüm kadar ile sağımıda ve solumdaki Türk mağazaları saldırya uğradı. Güvenlik Kuvvetleri ise saldırganlara müdahale etmiyor" dedi.

Tahrip edilen dükkanların yanı sıra Bağımsız Milletvekili İsmail Rodoplu ve eski Milletvekili Hasan Hatipoğlu'nun yazhaneleri de tahrip edildi.

Yapılacak mevlidi izlemek üzere gelen Türkler saldırgan Rumlar ve polis tarafından Eski Cami ve Türk Gençler Birliği'nde abluka altında tutuldu.

Gümülcine'de Türk azınlığa karşı dün başlatılan saldırının meydana getirdiği gerginlik akşam saatlerinde hâlâ devam ederken, Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz Gümülcine Bağımsız Milletvekili İsmail Rodoplu'yu telefonla arayarak olaylar hakkında bilgi aldı.

YUNAN BARBARLIĞI - KANLI SENARYO

Yunanlılar Batı Trakya Türklerine ait herşeye fotoğrafta görüldüğü gibi vahşice saldırdılar. İşte kırık dökük eşyalar ve Yunan Medeniyeti'nin kalmadıları.

Edinilen bilgilere göre Dışişleri Bakanı Yılmaz, Rodoplu'yu mahsur kaldığı avukat Adem Bekiroğlu'nun bürosundan aradı, görüşme sırasında Rodoplu, Türk azınlığın can ve mal güvenliğinin kalmadığını belirterek, "Akibet meçhul karanlık bir geceye giriyoruz. Allah'dan ve sizden başka bir güvencemiz yok" dedi.

Gözü dönmüş Rumlar tarafından 30 kadar Türk yaralanarak hastaneye sevk edilirken İşkeçe Müftülük Vekili Mehmet Emin Aga ile eski milletvekili Ahmet Faikoğlu ağır yaralı olarak Dedeağac Hastanesine kaldırıldı.

Diğer taraftan, Gümülcine'ye giriş çıkışlar yasaklanarak köylerde oturanların şehrə girişlerine izin verilmmedi. Kurulan polis barikatları ile şehrə giriş çıkışlar kantrol altına alındı.

Gümülcine'de Türklerle yapılan saldırılarda Ankara'da kaygı ve tepkiyle karıştı. Başbakan Yıldırım Akbulut, Gümülcine'de Türklerle yapılan saldırılarda ilgili olarak Yunan makamlarını uyararak, "İki ülke arasındaki dostluğu zedelleyeceğim davamından kaçınmak lazımdır. Olaylar can ve mal kaybına neden olmadan durdurulmalıdır. Hükümetimiz, bu konuda gerekli görüşmelerde bulunuyor, bulunmaya da devam edecektir" dedi.

Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada da, Türk dükkanlarının saldırıyla uğraması ve 30 Türk'ün yaralanması olaylarından duyulan kaygı, "sert bir üslupla" dile getirildi. Gümülcine'de "insan haklarıının en ağır şekilde ihlal edildiğinin bildirildiği" açıklamada, Yunanistan abdi ve cibelerini yerine getirmeye, azınlığın

ugradığı tüm zararı tazmin etmeye ve Batı Trakya'daki ciddi sorunlar üzerine bir an önce iyiniyetle eğilmeye davet edildi. Açıklamada "İlişkilerimizde düzeltilmesi çok güç olacak yaralar açılmamasının önlenmesinin yolu, Yunanistan'ın bu yönde atacağı adımlara bağlı bulunmaktadır" denilerek, Türkiye'nin Yunanistan'la ilişkilerinin ciddi bir krize girebileceği vurgulandı.

Olaylar üzerine Yunanistan Dışişleri Bakanı Adonis Samaras'ı telefonla arayarak, Türkiye'nin olaylar sırasında duyduğu tepkiyi dile getiren Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, daha sonra Yunanistan'ın Ankara Büyükelçisi Dimitris Makris'i Bakanlığa çağırarak, Türk Hükümeti'nin görüşlerini ilettiler. Yılmaz, gecikmeksiz etkin önlemler alınmasını istedi.

Batı Trakya Türk azınlığının lideri Dr. Sadık Ahmet mahkemeye girerken.

İstanbul Barosu Başkanı Kazan:

"Bu davada adaletin değil, kin ve nefret duygularının tescil edildiğini gördük"

BTS-HABER MERKEZİ

Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in, Gümülcine'de 18'er ay haps cezasına çarptırıldığından duuşmayı izleyen İstanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan, "bu davada adaletin değil, kin ve nefret duygularının tescil edildiğini gördük" dedi.

Turgut Kazan ve duşumayı izlemeye giden Baro yönetiminden avukat Yücel Sayman ile Osman Aktuğ,

İstanbul'da düzenledikleri basın toplantısında, davannın insan hakları ve Türk-Yunan dostluğu açısından çok önemli olduğunu belirttiler.

Baro Başkanı Kazan, davaya ilgili izlenim ve tespitlerini şöyle açıkladı;

"Biz, İstanbul Barosu heyeti olarak, 25 Ocak günü başlayıp 26 Ocak günü sonuçlanan bu davada adaletin değil, kin ve nefret duygularının tescil edildiğini gördük. Bir kez, yaratılan ortam nedeniyle, Rum avukatlar sa-

vunmayı üşlenmemişlerdi.

Sankılar, ceza yargılamasında deneyimi olmayan Türk asıllı 4 avukat seçebilmişti. Duruşma tezahüratla açıldı. Sankı savaşa çıkalıyordu ve bir grup insan cepheye gidenler cesaretlendiriyordu. Savcı ve yargıçlar alkışlanıyor, böylece kendilerinden "Zafer" beklentiği belirtiliyordu. Ardından, ilk tanık olarak çağrılan Rodop Barosu Başkanı, bildiride suç işlenmiş olduğunu söyleyip, bırakıyordu. Yani, öyle bir ortam yaratılmıştı ki, savunma mesleği sanı-

Dr. Sadık Ahmet savunmasında: "Burada yargılanan Batı Trakya Türk Müslüman azılılığı mı yoksa Yunan Adaleti ve Yunan medeniyeti midir?" dedi (Foto: A.A.)

kları savunamıyor, tam tersi örgüt başkanları, suçlu itan ediyor. Böylece, en temel hak olan savunma hakkı, savunma örgütü tarafından tahrif ediliyor.

Savcının ve mahkeme başkanının hinc dolu olduğunu ve bağırıp çağırıklarını ifade eden Kazan, "Özellikle ikinci üye, kendini tutamıyor, ayağa fırhyordu. Salona getirilmiş amigolar, bazen savcayı, bazen yargıçları çığırınca alkışıyordu. Sanıklara küfür ediliyor ve bu küfürler savunmayı bastırıyordu. Ama başkan manzarayı tebessümle seyrediyordu. Sanıklar, Türk olduklarını söyleyince, başkan ve ikinci üye "O halde neden Türkiye'ye gitmiyor sunuz?" diyor" şeklinde konuştu.

Kazan, tanıklara yönlendirmesi sorular sorulduğunu, beklenen cevaplar verilmeyince kızıldığını, suçlayıcı beyanda bulunanların, 30-40 dakika dinlendirdiğini kaydederek, şöyle devam etti:

"İhlas edildiği söylenen 192. maddede "vatandaşları alenen ve herhangi bir şekilde kendi aralarında zor kullanmaya ve kamu barışını bozmaya teşvik" ten bahsediyordu. Ama, tanıklar böyle bir olayın, zorun ve teşvikin varlığını söylemiyor. Sanıklar kendilerine avukat seçebilmek için mehil istiyor, tercüman Türkçe bilmiyor, mahkeme bunları hiç dinlemeyip hükmeye gitmeyeceğini israr ediyor. Ve

sonunda karar açıklandı. Sanıklar 18'er ay hapis cezasına çarptırıldı. Birden çıkışlıklar patladı. Alkışalarla başlayan dava zafer naralarıyla kapandı."

Kazan, taşkınlıkların adliye koridorlarını aşındı, sokakta Sadık Ahmet'in karısına, dinsel elbiseye

yürüyen müftülük katibine, Hollanda TV ekibine ve duruşmayı izledikleri için kendilerine sakındığını da bildirerek, polisin olayları seyrettiğini, "Adalet adına bir cinayet işlediğini" söyledi.

Kazan, mahkemenin peşin hükümlü olduğunu da belirterek, şunları kaydetti:

Gördüğümüz mahkmede hükm verilmişti. Yalnızca, yargılama usul yasasının biçimsel gerekleri tamamlandı. Bu tesbitimizi, karardan sonra değil, ilk gün öğle aralığında basın mensuplarına açıkladık. Zaten savcı Sadık Ahmet'e "sonun Çavuşesku gibi olacak" diye bağırken, hükmü bildiriyordu. Kısaca, Gümülcine'de yargılama yapılmadı, siyasal bir oyun oynandı. İstinaf aşamasında adaletini tecil edilmesi için, bazı çevreleri görevde çağrıyorumuz."

Turgut Kazan, izlenimlerini Uluslararası Af Örgütü ve Helsinki Komiteleri'ne aktaracaklarını ve insan hakları açısından davayı teşhire çalışacaklarını da sözlerine ekledi.

Alman Avukat Hans Heltman da Yunanlıların saldırısına uğradı.

Federal Almanyadaki Batı Trakya Türk Derneği Federasyonu tarafından Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in Temiz sonucu alınana kadar serbest bırakılmaları ile ilgili 7 Şubat tarihinde Gümülcinedeki duruşmasına gönderilen Alman Avukat Hans Heltman ikiyüz kadar Yunanlı bir gurubun saldırısına uğradı.

Duruşmadan sonra Almanya'ya dönen Alman Avukat Hans Heltman, Frankfurt havasından çok sayıda Batı Trakyalı Türk tarafından çiçeklerle karıştı... Hans Eltman havasından düzenlediği Basın toplantılarında "ben hayatı böyle bir şey görmedim, Yunanistan da medeniyetten bir esinti bile kalmamış" dedi.

Duruşma sırasında hiç bir Batı Trakyalı Türk salona sokulmadığını belirten Hans Heltman, bunun için salona yüzlerce sivil polis almışlardı dedi. Kendisine tercümanlık yapacak olan Yunanlığında Duruşmaya sokulmadığını belirten Alman avukat, "mahkemeden hemen sonra ellerinde Yunan Bayrakları taşıyan takriben ikiyüz kişi üzerine saldırdı. Bu saldırı sırasında üzerimdeki elbiselerim parçalarla olurken, enserme serî bir cisimle de vurdular" dedi.

Toplantı sırasında Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'e karşı uygulanan haksız davranışları bütün dünya'ya duyuracağını belirten Heltman, bu iki liderin salınması için elinden geleni yapacağını belirtti...

Batı Trakya Türkleri Milli Güvenlik Kurulu'nda

Başkent Ankara 30 Ocak Salı günü iki önemli toplantıya sahne oldu. Sabah Çankaya Köşkü'nde Genelkurmay Başkanı ve Dışişleri Bakanı'nın da katıldığı bir toplantıda, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a Kıbrıs ve Batı Trakya olayları hakkında bilgi verilirken, öğleden sonra da Milli Güvenlik Kurulu, aylık olağan toplantısını yaptı.

Çankaya Köşkü'nde sabah yapılan toplantıya, Başbakan Yıldırım Akbulut, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Necip Torunçay, KKTC'deki temalarını tamamlayarak Türkiye'ye dönen Devlet Bakanı Mehmet Yazar, Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, Dışişleri Müsteşarı Tugay Özceri ve Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Ertuğrul Kumcuoğlu katıldı.

Toplantıdan sonra bir açıklama

yapan Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Büyükelçi Kaya Toparı şunları söyledi:

"Bugün Çankaya Köşkü'ndeki briifingde, KKTC'den dönen Devlet Bakanı Mehmet Yazar, Cumhurbaşkanı'na temaları hakkında bilgi verdi ve izlenimlerini sundu. Briifingde, bilhâre Batı Trakya'daki son müessis gelişmeler de değerlendirildi.

Sözkonusu gelişmelerin gerçekçi,

soğukkanlı ve dikkatli bir yaklaşımla ele alınmış toplantıda, Batı Trakya'da yaşayan soydaşlarımızın can ve mal güvenliğinin, uluslararası anlaşmalar çerçevesinde sağlanmasının gereği ve bunun bir an evvel gerçekleşmesinin bekleniği belirtildi."

Aynı konular ayrıntılıyla ele alınacağı Milli Güvenlik Kurulu toplantılarından birkaç saat önce rastlayan bu briifing, siyasi kulislerde ilgi toplarken, Cumhurbaşkanı'nın MGK toplantılarından önce neden ayrıca bilgi almak istediği sorusunun cevabı karışıkta kaldı.

Milli Güvenlik Kurulu ise öğleden sonra saat 14.00'de toplantı. Yaklaşık beş saat süren toplantıda, Bulgaristan konusunda Aralık ayında yapılan MGK toplantılarından sonraki gelişmeler, su sorunu ve Kıbrıs konusundaki gelişmeler değerlendirilirken, Azerbaycan ve Batı Trakya'daki olaylar, ayrıntılıyla ele alındı. Bu olayların Türkiye de yaratabileceği provokatif eylemler karşısında alınabilecek önlemlerin de tartışıldığı toplantıda, Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz ve dışişleri bürokratları geniş bilgi sundu.

Hükümetin görüşü

Devlet Bakanı ve Hükümet sözcüsü Mehmet Yazar, aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda, hükümet adına yaptığı

Yunanlılar Dr. Sadık Ahmet'in Duruşmasını Görüntülemek isteyen TRT ekibine saldırdı.

Yunanlılar, Batı Trakya Türklerinin lideri Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in tahliye isteklerinin görüşüldüğü Gümülcine İstinaf Mahkemesindeki olayları görüntülemek isteyen Nurettin Atmaca, Ertuğrul Bülent, Talay Ulusu, İlhan Östekin'den oluşan TRT ekibine saldırdı.

Görevi sırasında bütün dünyaya bugüne kadar "uygar ülke" görünümü vererek kandırmayı başarın kişiler tarafından TRT ekibine karşı düzenlenen saldırısı Batı Trakya Türk toplumu arasında üzüntü yaratırken, Türkiye'de de nefretle karşılandı.

Gümülcine de TRT ekibinin saldırıyla uğramasına ilişkin olarak Türk Dışişleri Bakanlığı olayı Ankara'daki Yunan Büyükelçisine Bakanlığa çağrıarak olayı protesto etti...

Öte yandan Gazeteciler Cemiyeti de görevleri sırasında Yunanlılar tarafından TRT ekibine karşı düzenlenen saldırıyla kınadı. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nezih Demirkent olayla ilgili olarak yaptığı açıklamada: "Avrupa Topluluğuna mensup bir ülkenin topraklarında görev icra eden gazetecilere saldırılması olayı gazetecilik mesleği adına üzüntü verici bir olaydır" dedi..

YUNAN BARBARLIĞI - KANLI SENARYO

konuşmada Batı Trakya'da Müslüman Türk azınlığa yönelik saldırının "tertip" koktuğunu, olaylardan Yunan hükümetini sorumlu tuttuklarını söyledi. Yazar, "Olayların devam edeceğini tahmin ediyoruz. Tedbir alınmadığı takdirde, doğabilecek vahim sonuçlara Yunan hükümetinin katlanması gerekeceğini peşinen duyurmak istiyoruz" dedi.

Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in görüşmelerini "Parlamento Gözlemci Heyeti" olarak izleyen milletvekilerinin, gündemi konuştularla Gümülcine, olayları tartışmaya açtılar. Hükümet adana cevap veren Yazar, konuşmasında "Türkiye, Batı Trakya'daki bu gelişmeler

muvacatesinde, Yunanistan'ın iyi niyetine inanmamaktadır" dedi.

Yazar şöyle konuştu:

"Batı Trakya Türkü'nün bilinci ve dayanışması karyüsündə, Yunan makamları, azınlığa karşı yıllardır takip ettikleri politikanın iflas ettiğini görmüşler ve bunun telaşına kapılmışlardır. Bunun içindir ki, Yunan hükümeti bu kez de yargı mekanızmasını devreye sokarak, bir yandan azınlığın liderlerini siyasi haklardan mahrum ederek devre dışı bırakmak, bir yandan da soydaşlarımızı sindirmeyi denemeye çalışmaktadır. Bu da yetmiyormuş gibi işi zorbalığı dökmekte ve soydaşlarımızın üzerine taşılı, sopalı grupları salıvermektedir."

Ankara Atina Arasında Diplomatik Kriz

BTS-HABER MERKEZİ

Batı Trakya Türklerinin Lideri Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in 18 ay hapis ve 3 yıl siyasi haklarından men cezasına çarptırılmasından sonra Gümülcine'de meydana gelen ve Türkleri hedef alan saldırı ve yağmalamalar Türkiye ile Yunanistan arasında diplomatik krize yol açtı.

29 Ocak günü meydana gelen olaylarda zarara uğrayan Türk dükkânlarını ziyaret etmek için Gümülcine Valisine yazdığı yazdı "soydaşlarım" kelimesini kullanan, Gümülcine Başkonsolusu Kemal Gür Yunanistan tarafından "Persona non grata" istenmeyen kişi ilan edildi.

Türkiye Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz Gümülcine Başkonsolosluğunun karşılığının Yunanistanın İstanbul Başkonsolosluğu olduğunu açıklamasından sonra İstanbul Başkonsolusu İlia Klis'te istenmeyen kişi ilan edildi.

Yunanistan Dışişleri Bakanı Antonis Samaras İstanbul Başkonsolosunun sınırışı edilmesi kararının, Uluslararası hukukla bağdaştırılamayacağını iddia ederek Türkiye'nin Selanik Başkonsolosunun da istenmeyen kişi ilan edileceğini açıkladı.

Bunun üzerine Türk Dışişleri Bakanlığının tarafından yapılan açıklamada her sınırışı kararının karşılığının bulacağı belirtildi. Türkiye'nin takındığı bu ciddi tavr ve Atina Büyükelçisi Gündüz Aktan'ı Ankara'ya çağrması Yunanistan'ın diplomatik krizde daha ileri bir adım atmamasına engel oldu.

Türkiye'ye dönen Gümülcine Başkonsolosu Kemal Gür'un yerine Gümülcine Başkonsolosluğuna vekilten Deniz Bölükbaşı getirildi.

Dr. Sadık Ahmet, duruşmadan sonra mahkeme binası gevresinde toplanan beşbin dolayıda Batı Trakya'lı Türk'ü coşkuyla selamlayarak soydaşlarımıza hitaben bir konuşma yaptı. Konuşmasında soydaşlarının sevin olmalarını ve herhangi bir olaya yemekszin deşismalarnı istedi. (Foto: A.A.)

Tahsin Salihoglu:

"25 Ocak'ta Dr. Sadık Ahmet değil Yunan devleti yargılanmalıdır."

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in haksız yere yargılandığını söyledi. Genel Başkan Tahsin Salihoglu 23 Ocak Salı günü yaptığı basın toplantısında su görüşlere yer verdi:

BTS-HABER MERKEZİ

Batı Trakya Türkleri üzerinde Yunanistan'ın uyguladığı sistemli yok etme politikası dayanılmaz haliley devam etmektedir.

Türkiye'ye gelirken pasaportları elliinden alınan Türklerin pasaportları hala iade edilmemiştir. Vatandaşlarının seyahat hürriyetlerini engelleyen bir devlet mantığını anlamakta güçlük çekiyoruz.

Augustos 1989 tarihinde istifa eden Gümülcine Cemaat Yönetiminin yerine 2345/1920 sayılı kanunun öngördüğü şekilde seçimler yapılmakta ve cemaat binası mali kontrollü bahanesiyle emniyet görevlilerince işgal altında tutulmaktadır.

Istifa eden yönetimin, istifasının kabul edildiği veya reddedildiği konusunda bir cevap verilmezse Yunan yönetiminin bu oyalamasıyla doğan boşluğun mağduru gene Türkler olmaktadır. Gümülcine Camilerinde görevli imam ve müezzinler ile ilkokullarda görevli Türk öğretmenlerin maaşları ödenmemektedir. Türk okullarına da Cemaatten para verilemediği için yakacak alınanırmakta ve çocuklarımız soğukta eğitim yapmayı mahküm edilmektedir.

Bu uygulamanın sorumlusu 2345/1920 sayılı kanuna göre seçim-

leri yaptırımayarak Cemaatin çalışmasına engel olan Yunan yönetimiştir. Halen Gümülcine camilerinde görevli imam ve müezzinlerle Türk öğretmenler maaşlarının ödenmesi için boykot yaparken Türk çocukların velileri de çocukların hastalanması için okula göndermemekte ve durumun bir an önce halledilmesi için boykota katılmaktadır. Şu anda Gümülcine'de Türk ilkokulları ve camiler kapalıdır.

Bütün baskı, sindirim ve ayrımcı uygulamalara rağmen demokratik hak arama mücadeleini sürdürmen 150 bin Batı Trakya Müslüman Türkünün varlığı da inkâr edilmesi isteniyor.

25 Ocak 1990 Perşembe günü Batı Trakya Türklerinin lideri Dr. Sadık Ahmet "Batı Trakya'da Türk vardır" ve "Türklere baskı yapılmakadır" dediği için yargılanacaktır.

Bu tamamen kasıtlı ve Batı Trakya Türklerini asimile etmeye yönelik bir politikadır. Yunanistan bu konuda kendi içinde de çelişkidedir.

1923 Lozan Andlaşmasında söz-konsu edilen "Müslüman ekalliyet"in Türkler olduğunu 1930 Eitable Anlaşmasıyla kabul eden Yunanistan'dır.

Gene Papagos Kanunu olarak bilinen 1954 tarih ve 3065 sayılı kanun gayet açıkta. Burada, "Batı Trak-

ya'da yaşayanlar Türkler ve her yerde Türk olarak anıllaktır." denmektedir. Bu kanunun uygulanması için zamanın Trakya Genel Valisi Türk kuruluşlarına tamim dahi gönderilmiştir. Görülen aksaklılık üzerine ikinci bir tamimin gönderildigini de görmekteyiz:

"Bundan böyle "Müslüman-Müslümanca" deyimleri yerine "Türk-Türkçe" deyimlerinin kullanılmasına ilişkin Hükümetin sert emirlerine rağmen, Komotini - Aleksandropolis milli yolu üzerindeki Arotos köyünde «Müslüman Okulu» başlıklı bir tabelâ çok sezik bir şekilde hâli mevcut bulunmaktadır.

Gerek bu, gerekse Rodop İli bölgesinde muhtemelen mevcut olan tüm benzeri tabelâlar derhal değiştirilmelidir." (Batı Trakya'nın Sesi, sayı: 2, eh. 14-15)

Bunun dışında Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan ikili kültür anlaşmalarında da Batı Trakya'da yaşayanlardan Türk olarak bahsedilmiştir. Esasen bu kültür anlaşmalarıyla kültürel varlığının korunması şartlaştırılanlar Türkler olduğu için Türkçe eğitim ve kitap vermeyi taahhûd eden gene Yunanistan'dır.

Burada dikkatlerinizi Türklerde yönelik bu kasıtlı uygulamaya çekmek istiyorum. Düşününüz bu zat-

YUNAN BARBARLIĞI - KANLI SENARYO

na kadar resmen tanınan ve Türkluğu için tamimler yayımlanan bir toplumun lideri Batı Trakyada Türk vardır dediği için yargılanacak.

Dr. Sadık Ahmet, 5 Kasım seçimleri münasebetiyle yayınladığı bildirilerde Türk kelimesini kullandığı ve sırı Türk olduğu için bu insanlara baskı yapıldığını söylediğinden mahkum edilmek isteniyor.

Bugün Batı Trakyada çıkan bütün Türkçe basın Türk kelimesini kullanır, seçime katılan Türk olsun Yunanlı olsun bütün politikacılar oy alabilmek için halka Türk diye hitap ederek Türkçe gazete çıkarır ve hiçbir kanunu takibata uğramazken Dr. Sadık Ahmet'in yargılanması nasıl açıklanabilir? Bu anlayış hangi demokraside, hangi devlet mantığında vardır?

Bir devlet düşünürüz ki daha önce resmen Türk dediği bir kitleyi tanımıyor ve Müslüman-Elen diyor. Bu yolla Türkleri eritmek ve yoketmek istiyor. Ve sonra da o toplumun liderini Türk dediği için yalancılıkla suçlayıp mahküm etmek istiyor. Bunun ciddiyet ve mantık neresindedir?

Bütün dünyanın varlığından haberdar olduğu Türklerle yok demekle asıl yalancı Yunan hükümeti değil midir?

İnkâr ettiği Türklerle yaptığı baskular ve uyguladığı ayrımcı politikalarla kendi vatandaşları olan halk arasında huzursuzluk yaratan kimdir?

Bizce yargılanması gereken Dr. Sadık Ahmet değil gerçek yalancı ve terörist Yunan devletidir.

Batı Trakyada Türkleri inkar edilen binlerce kişiden başlayarak yüzlerce Türk'ün katliamına kadar gelişen olaylar ve bu konuda dünyada uygulanan çifte standart ister istemez "Malta zirvesi"nin Türk dünyasını yok etmek üzere toplandığı düşüncesini ortaya çıkarmaktadır.

Biz, Batı Trakyada Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi olarak Türkler söz konusu olduğunda farklı standartların kullanılmadığının kabul edilemez olduğunu tekrarlarken Batı Trakyada 150 bin Müslüman

Türk'ün verdiği demokrasi ve insanca yaşama mücadeleinde gerçek demokratik kurum ve kuruluşları sessizliğini bozmaya çağrıyoruz.

21.asnın eşiğinde gerçek demokrasi ve Hür Avrupa için Batı Trakya Türklerinin seslerine kulak verilmeli dir.

25 Ocak'ta sanık, "Türküm ve ha-

na Türk olduğum için baskı yapılıyor" dediği için Dr. Sadık Ahmet ve Batı Trakya Türk Toplumu değil, bütün gerçekler ortada iken "Batı Trakyada Türk yoktur" diyen Yunan devletidir.

25 Ocak'ta gerçek hükmü verecek olan da megali idea ile şartlanmış Yunanlı hakimler değil, gerçek demokrasi ve hür demokratik viçdanlardır.

Batı Trakya Türkleri Yüksek Tahsilliler Derneği'nin olağan genel kurulu yapıldı.

21 Ocak 1990 tarihinde Batı Trakya Türkleri Yüksek Tahsilliler Derneği'nin Olağan Genel Kurul toplantısı yapıldı.

Dernek üyelerinin tamamına yakınının hazır bulunduğu Genel Kurulda Yönetim ve Denetim Kurullarının raporları okunması ve aklanmasından sonra seçimlere geçildi.

Yapılan seçim sonunda yeni Yönetim ve Denetim kurulları şu isimlerden oluşmuştur:

YÖNETİM KURULU

Tevfik Hüseyinoglu
Adem Bekiroğlu
Hikmet Cemiloğlu
Sabahattin Emin
Ahmet Hacıosman
Mehmet Ali Kamber

DENETİM KURULU

Hasan Kaşkçı

Gözü dönmüş Yunanların taş, sopa ve demir çubuklarla saldırdıktan sonrasında başından ağır yaralanan İskede Müftü Vekili Mehmet Emin Aga'nın başındaki yaralar henüz kapanmadı. Müftü Vekilinin sanığı da kanlar içinde kaldı. (Foto: Türkiye Gazetesi).

Bağımsız İkbal listesi adayı

Mehmet Emin Aga ve Eski milletvekili Ahmet Faikoğlu ağır yaralandı.

29 Ocak 1990 Batı Trakya Türklerinin tarihine asla unutamayacakları bir tarih olacak. Sivil emniyet görevlilerinin de içinde bulunduğu kısırtılmış ve gözsdönmez kalabalık bir yandan Türklerle ait işyerlerine saldırip tahrip ederken diğer yandan resmi görevlilerin gözleri önünde Türkler ellişine geçirdikleri ne varsa voruyorlardı.

AT üyesi bir ülkede meydana gelen bu harbarca olaylar sırasında İskede-

ce Bağımsız İkbal Listesi adayı Mehmet Emin Aga ile eski PASOK milletvekili Ahmet Faikoğlu da 30 yaralı Türkün içinde yer almıştı.

O gün Bağımsız milletvekili İsmail Rodoplunun yazhanesinde gözü dönmüş Rumlarca saldırıyla uğrayan ve demir çubuklarla acımasızca dövülen Mehmet Emin Aga ve Ahmet Faikoğlu derhal Dedeağac Hastanesine kaldırıldı. Daha sonra, İstanbul Taksim İlk yardım Hastanesi-

ne getirilen Mehmet Emin Aga ve Ahmet Faikoğlu tedavi altına alındılar.

Hastanede bulundukları süre içerisinde Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz başta olmak üzere bir çok kişi ve kurumlarca ziyaret edilen Mehmet Emin Aga ve Ahmet Faikoğlu İskede Müftüsü Mustafa Hilmi Aga'nın ani vefatı dolayısıyla tedavileri yanında bırakılarak taburcu edildiler.

Büyük mücahid Mustafa Hilmi Aga'nın, İskeçe'de kılınan cenaze namazından bir görünüş

Batı Trakya Müslüman Türk toplumunun dini lideri Mustafa Hilmi Aga vefat etti

İskeçe Müftüsü Mustafa Hilmi Aga tedavi için getirildiği İstanbul Taksim İlkyardım Hastanesinde vefat etti.

29 Ocak 1990 Pazartesi günü Gümülcine'de Türklerin can ve mallarına yönelik saldırıları ve bu sırada oğlu İskeçe Müftülük Katibi Mehmet Emin Aga'nın ağır yaralanması üzerine üzüntüden hastalanın Mustafa Hilmi Aga tedavi edilmek üzere İstanbul Taksim İlkyardım Hastanesine getirildi.

Burada yoğun bakıma alınan

Mustafa Hilmi Aga kurtarılamayarak 12 Şubat Pazartesi günü vefat etti. Vefatıyla bütün Batı Trakya Türklerini üzüntüye boğan Mustafa Hilmi Aga 14 Şubat Çarşamba günü Fatih Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra vasiyetine göre İskeçe'ye gönderildi.

Mustafa Hilmi Aga'nın vefatının öğrenilmesi üzerine Dışişleri Ba-

kanlığı tarafından bir açıklama yapıldı. Yapılan açıklamada, Mustafa Hilmi Aga'nın vefatından duyulan üzüntü belirtilerek Batı Trakya Müslüman Türk toplumuna verdiği hizmetlerin unutulmayacağı kaydedildi.

14 Şubat tarihinde Fatih Camii'nde öğle namazından sonra, kılınan cenaze namazına binlerce kişi katıldı. Ce-

İstanbul'da Fatih Camii'nde kılınan cenaze namazına, hükümet adına devlet Bakanı Mustafa Taşar katıldı.

naze'ye hükümeti temsil etti. Devlet Bakanı Mustafa Taşar'da hazır bulundu. Başbakan Yıldırım Akbulut ve Bakanlar Kurulu üyeleri de gönderdikleri çelenklerle oradaydı.

Cenaze namazının kılınmasından sonra bir konuşma yapan Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu, Batı Trakya Türklerinin büyük üzüntü içinde bulunduğuunu söyledi. Salihoglu, Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunun dini lideri ve büyük mücahid Mustafa Hilmi'nin vefatına Yunanlıların Gümülcine'de yaptığı saldırının sebep olduğunu belirterek "Bunlara hâlâ gözlerini kapayan Avrupalı bırgün gelecek insanlık adına utanacaktır" dedi.

Yapılan duadan sonra tekbir sesleriyle cenaze aracına konulan Mustafa Hilmi Aga'nın naşı gene tekbir sesleriyle vasiyet etiği gibi İskeçe'ye götürülmek üzere yola çıktı. İstanbul

Valisi adına Vali Muavinin ve İstanbul Müftüsünün refakatinde Batı Trakya Türkleriyle dolu dört otobüs ve özel arabaların oluşturduğu konvoy Tekirdağ İl sınırında Tekirdağ Valisi adına Vali Muavini ile Tekirdağ Müftüsü tarafından karşılandı.

Keşan İlçe sınırına kadar Tekirdağ Vali Muavini ve Tekirdağ Müftüsünün refakat ettiği konvoy burada Keşan Kaymakamı ve Edirne Müftüsü tarafından karşılandı. İpsala İlçe sınırına gelindiğinde İpsala Kaymakamı ve İpsala Müftüsü ile birlikte binlerce kişinin beklediği görüldü. Burada yapılan duadan sonra konvoy İpsala Gürbük Kapısına geldi.

Burada bir konuşma yapan Tahsin Salihoglu Batı Trakya Türklerinin büyük üzüntülerine rağmen verdikleri haklı ve yasal mücadelelerine devam edeceğini söyledi. İskeçe Müftülüğü Başkatibi Mehmet Emin Aga da yaptığı kısa konuşmadada gösterilen il-

giye teşekkür etti.

Daha sonra İskeçe'ye gitmek üzere Gümülcine Başkonsolosluğu ve kılıç Deniz Bölükbaşı'nın refaketinde yola çıkan konvoyu uğurlarken tekbir sesleri arasında uğlayanlarında bulunduğu gözlandı.

Sekiz otobüsle bir konvoyun da katılımasıyla İskeçe'ye götürülen Mustafa Hilmi Aga'nın cenazesi toplanan büyük kalabalık tarafından karşılandı.

15 Şubat Perşembe günü toplanan onbinden fazla Türkün de katılımıyla büyük bir cenaze merasimi düzenlendi. Binlerce Batı Trakya Türklerinin tekbir sesleri arasında cenaze Aşağı Mahalle Camiinden Türk Mezarlığına götürüldü. Burada yapılan dualardan sonra Mustafa Hilmi Aga'nın naşı toprağa verildi.

Salihoğlu:

Taraflı Mahkemeyi Tanımıyoruz.

Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in mahkûm edilerek tutuklandığının öğrenilmesinden sonra Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezinde bir basın toplantısı düzenlendi.

BTTDD Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu başkanlığında hedef Yunan Konsolosluğu önünde

Basın toplantılarında konuşan Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu şunları söyledi:

Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in yargılandığı duruşmada hakimin Türk sanıklar aleyhine taraf olduğu Türk avukatlar tarafından tespit edilip mahkemeye güvensizlik bildirilmiştir. Türk avukatların bu itirazı kabul edilmemiştir. Bunun üzerine dört Türk avukat kararı protesto etmek maksadıyla duruşmayı terk etmiştir.

Hakimin Dr. Sadık Ahmet'e Yunan vatandaşı ve Yunan soyundan Rum musun yoksa Türk vatandaşı ve Türk soyundan misin? diye yönelttiği

soruya karşılık Dr. Sadık Ahmet "Her ikisi de değil Yunan vatandaşı ve Türk soyundanım" cevabını vermiştir. Bunun üzerine hakim "O zaman Türkiye'ye git" demesi yapılan mahkemenin taraf olduğunun en açık ispatı olmaktadır.

Açıklanan gereklili kararda Yunan Ceza Kanununun 192. maddesine göre suç işlediği ve suçun Türk kelimesini kullanarak halk arasında huzursuzluk ve bölüçülük yaratmak ve kamu düzenini bozmak olduğu belirtimiştir.

Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif kararın tebliğinden hemen sonra Sel-

nik'e götürürlerece cezaevine konulmuştur. Kararın açıklanmasından sonra Gümülcine'de Rum halkı Türklerle saldırılara başlamıştır. Duruşmayı mahallinde takip etmek üzere giden Türkiye Baroları heyetine ve Hollanda ve Almanya Televizyonu adına çekim yapan TRT muhabiri Nihal Doğan Milletvekili İsmail Rodoplu'nun yazışhanesine sıçanmışlardır. İsmail Rodoplu'nun yazışhanesini kuşatan Rumlara Yunan polisi tamamen seyirci kalmıştır.

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi olarak:

1-Yapılan duruşmada mahkeme tamamen taraflı hareket etmiştir.

2-Kararın bir gün sonraya birakılması sebebi mahkeme günü bulunan kalabalığın mukavemetini kırmak içindir.

3-Yunan devleti şu anda insan haklarını tamamen ihlal etmiştir.

4-Soydaşlarımızın can güvenliği kalmamıştır.

5-Biz Yunan devletinin kendi vatandaşları olan bu insanlara insan haklarını derhal uygulamasını istiyoruz.

6-Bütün insan haklarıyla ilgili kuruluşların ve hür dünyamın derhal harekete geçerek insan hak ve hürriyetlerinden mahrum yaşayan ve Yunan vatandaşı olan, aynı zamanda AT pasaportu taşıma hakkı olan bu Türk Toplumuna sahip çıkışmasını istiyoruz.

7-Şu andan itibaren meydana gelecek bütün olaylardan Yunan Devleti sorumludur.

Salihoğlu:

"29 Ocak saldıruları ve yağmalamaları Yunan Devletinin bir tertibidir"

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu 30 Ocak Salı günü düzenlediği basın toplantısında şu açıklamayı yaptı:

BTS-HABER MERKEZİ

29 Ocak 1990 Pazartesi günü Batı Trakya'da yaşayan Türklerin mal ve canlarına Yunanlılar tarafından saldırıda bulunulmuştur. Türklerle ait bütün mağazalar tahrip edilmiş malları da yağmalanmıştır. Yağmalamalar gece de devam etmiştir.

Bu olayları basite indirmemek lâzım. Tamamen Yunan Emniyet görevlileri tarafından planlanmış ve yaptırılmıştır. Batı Trakya Türk'ün gözünü yıldırmak ve onların Batı Trakya'dan kaçmalarını sağlamak için ilgili Yunan makamları tarafından organie edilmiştir. Bundan sonra meydana gelecek gelişmelerden muhakkak surette Yunan Devleti sorumlu olacaktır. Bir AT üyesi olan Yunanistan'ın kendi vatandaşlarına bilerek ve kasten uyguladığı acımasız ve bu vahşiyane tutumundan Avrupa-daki ortaklarının rahatsızlık duygusundan emin olmak isteriz. Gerek AT üyesi ülkelerin ve gerekse diğer ülkelerin Batı Trakya'da bu insanlara yapılan insanlık dışı baskılardan bir an önce durdurulmasını ve bu konuda Yunanistan'a baskı yapmalarını istiyoruz. Yunan Devleti ülkesindeki insanların, insanlık haklarını ihlal etmekle üzerinden kolay kolay atamayaçağı bir insanlık suçu işlemiştir.

Lozan antlaşmasıyla Türkiye ve diğer garantiör ülkelerin; cami, mahalle ve namusu korunması kaydıyla kendisine emanet edilen 150 bin Türk'ün bugün Yunanistan'da can güvenliği kalmamıştır. Olaya başta Türkiye ve diğer garantiör ülkelerin ilgi göstermesi Yunanistan'ın içişlerine müdahale olarak değerlendirilemez. O bakımından Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi olarak biz anlaşmaların soydaşlanımıza tanındığı hakların biran önce iadesini istiyoruz. Olaydan duyduğumuz üzüntü büyütür. Olayı yakından takip etmekteyiz. Bugün konuya ilgili şu bilgileri almış bulunuyoruz:

1) 28 Ocak 1990 Pazar günü Milletvekili İsmail Rodoplu, Vaaaz ve İrfat Heyeti Başkanı Ahmet Hacıosman ve Avukat Sabahattin Emin Trakya Bölgesi Jandarma Komutanı tarafından komutanlığı davet edilmiştir. Jandarma Komutanı bunların yanında şu anda ağır yaralı olarak De-deağac Hastanesinde yatmaktadır. Iskeçe Müftüsünün oğlu Mehmet Emin Aga'ya küfür etmiş ve onu dövdüğünü söylemiştir. Birgün sonra (29 Ocak) Tekke Camiinde polis eşliğinde bir gurup saldırganla Mehmet Emin Aga ve eski Milletvekili Ahmet Faikoğlu dövülmüştür.

2) Tekke Camii ve Eski Camii

polis nezareti ve korumasında saldırgan rümlar Yunan Milli marşını söyleyerek saldırmışlar her iki cami de tahrib edilmiştir.

3) Bugün (30 Ocak) Çepelli köyünün camii ateşe verilmek istenmiştir.

4) Bugün (30 Ocak) Türk işyerlerine gidememekte sokağa çıkmaktadırlar.

5) Sokağa çıkanlar tenha yerlerde Rum halkı tarafından bugün de dövülmektedir.

6) Hiçbir gazeteciye tahrib edilen Türk mağazalarının fotoğraflarının çekilmesine müsaade edilmemektedir.

7) Tahrib edilen Türk mağazaları, Gümülcine Siyasi Büro Şefi Pavlidis tarafından gösterilmekte ve tahrib ettilmektedir.

8) Tahrib edilen mağazaların fotoğrafını çekmek isteyen Günaydın Gazetesi muhabiri Maria Zotropa bugün saldırıyla uğramış ve Gümülcine Türk Konsolosluğuına sığınmıştır.

9) Bu gece evlere baskın yapılmakla sâyilentileri yayımlamaktadır. Türk halkı camiinden endişeli dir.

Bülent Akarcalı:

"Sadık Ahmet için verilen karar Yunan demokrasisinin yüzkarasıdır"

BTS-HABER MERKEZİ

Avrupa Topluluğu ve Türkiye Karşı Parlamento Komisyon Eş Başkanı Bülent Akarcalı, Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'e Gümülcine'de 18'er ay hapis cezası verilmesiyle ilgili olarak, "Bu, Yunan demokrasisinin yüz karasıdır. Karar, Avrupa birlliğini yaratmak isteyen ancak, insanları eşit tanımayanların karandır" dedi.

Bülent Akarcalı, İzmir'de düzenlediği basın toplantısında, soydaşlarımızın yargılanmak üzere çıkarıldıkları yerin bağımsız bir mahkeme olmadığını belirterek, şunları söyledi:

"Buraya, hakim kılığına girmiş bir kısım kişilerin bir 'Grek trajedisini' sergiledikleri çadır tiyatrosu diyebiliriz. Bu karar, aynı zamanda dolaylı olarak, Kıbrıs konusunda Türk tezini haklılığını vurgulamaktadır. Karar, Rum yönetimi eline düşebilecek soydaşlarımızın başlarına neler gelebileceğini örneğini teşkil etmektedir."

Akarcalı, hedeflerinin yalnız kararın iptali, Batı Trakya'da yapılmak istenen siyasi ve kültürel soykırımı önlenmesi olmadığını ifade ederek, şöyle devam etti:

"Karar, Rum kökenli olağın dışında kalanların, Yunanistan'da siyasi hakkı olmadığını göstermektedir. Biz bunu önleme çalışmalarına girmekle kalmayacağımız, Atina'nın dünya kamuoyu önünde, Batı Trakya Türklerinden ve siyasi liderlerinden özür dilemesi gerektiğini haykıracagız. Muhatap alacağımız müesseselerin başında AT-Avrupa Konseyi organları ve NATO gibi müesseseler gelmelidir."

Yunanistan'ın AT üyesi ile demokrasiye ve insan haklarına aykırı atacağı her adının hesabını vereceğini kabul ettiğini kaydeden Bülent Akarcalı, "Bizim bunu Avrupa Topluluğu'nda, NATO'da, Avrupa Konseyinde çok iyi kullanmamız gerekmektedir. Çünkü yillardır, Vietnam'ı, Şili'yi malzeme olarak kullanmayan Batı ülkeleri, Türkiye'yi malzeme olarak kullanmaya alışmışlardır," diye konuştu.

Ankara'da Yunan Büyükelçiliğine Siyah Çelenk

Merkezi Ankara'da bulunan Batı Trakya Türk Birliği Derneği 29 Ocak Pazartesi günü Yunanistan Büyükelçiliğine siyah çelenk koydu. Derneği Başkanı Bedri Uçar yaptığı açıklarda; "Dr. Sadık Ahmet'in ve İbrahim Şerif'in Batı Trakya'da 'Türk var' demesi üzerine 18 ay'a mahkum edilmesi Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunun ve Türkliğin de mahkum edilmesi anlamına geldiğini" bildirdi.

Açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verildi:

Yunanistan adaleti bu konuda taraf tutmaktadır. Yunanistan'da Türk için hukuk geçersiz kalmaktadır.

Batı Trakya Türk Toplumu olarak,

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni,

- 1923 Lozan Antlaşmasını,

- Türk-Yunan ikili Ant-

laşmalarını,

- Yunan Anayasasını,

- 10 Aralık 1948 Helsinki Nihai Senedini,

- 25 Temmuz 1945 Birleşmiş Milletler Şartı'ni,

- Her türlü tek ayrılmının Ortadan Kaldirılmastır "Uluslararası sözleşmeleri hiçe sayan Yunanistan'ı şiddetle protesto ediyoruz.

Turgut Erenerol: "Gümülcine olaylarını Patrikhane kıskırttı."

BTS-HABER MERKEZİ

Bağımsız Türk Ortodoks Patriği Dr. Turgut Erenerol (Papa II. Efstim) Batı Trakya'da ve Gümülcine'deki olayların Türkiye'nin Yunanistan'a yumuşak yaklaşımından kaynaklandığını söyledi. Dr. Turgut Erenerol, "Türkiye, Yunanistan'a hep dostça yaklaştı. Halbuki Yunanistan'ın bize kini ve Türk düşmanlığı ebedidir. Hiçbir zaman dostluğa yanaşmazlar" dedi.

Batı Trakya Türklerine karşı yapılan saldırular üzerine bir basın toplantısı düzenlenen Dr. Erenerol, bu saldıruların tesadif olmadığını, yıllardan beri uygulanan Yunan planının bir parçası olduğunu söyledi. Bu planın Venizelos zamanında yapıldığını belirten Dr. Erenerol, "Türkiye ve Türkler aleyhindeki bütün oyunları tezgahlayan Yunanistan ve oradaki kilisedir. ABD'deki Ermeniler de ayaga kaldırılan Yunanıllardır" şeklinde konuştu.

Batı Trakya'daki olayları Patrikhane'nin kıskırttığını ve yönlendirdiğini ifade eden Dr. Erenerol bir soru üzerine, İstanbul'daki Fener Rum Patrikhane'sinin de ortada görünmemeye çalışmakla birlikte işin içinde olduğunu sözlerine ekledi.

**Hakkın Rahmetine Kavuşan İskeçe Müftüsü Merhum
Mustafa Hilmi Aga'nın İmzasıyla
Yayınlanan Son Karar**

Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığına Duyuru

Batı Trakya Müslüman - Türk Azınlığının yillardan beri birçok vatandaşlık hatta insanlık hakları idareciler tarafından alındığı gibi, en hassas ve can alıcı kurumları da işlenmez hale getirilmiştir. Bu kurumlarımızın başında Müftülüğümüz gelmektedir.

Bilindiği gibi, bu mukaddes makamımız 1985 Haziran'ında rahmetli Müftümüz Hüseyin MUSTAFA'nın vefatından sonra, kanuna, Şeriat'a, Müslüman Türklerin iradesine saygı gösterilmeksızın, tepeden inme bu tayinle elimizden alınmıştır.

Ecdat yadigarı Vakıf mallarımız da 1967 Cuntaş ile tayin edilen kişilere idare edilememiş ve bu gayri kanunu idare 1989 Ağustos'u kadar devam etmiştir.

Vakıf İdaresi ve 1967'de tayin edilen bu şahıslar zamanla olmuş veya göz etmiş ve nihâyet istifa ettikleri gün üç kişiye inmişlerdir.

Batı Trakya Müslüman - Türk toplumu aleyhine daima pusuda duran idarecilerimiz yıllar boyu kolay tarafından idare etikleri bu insanları ellerinden kaçırma endişesiyle kendilerine uygun adı Ahmet Mehmet olacak insanlar arama çabası içine girdiler.

Ecdat yadigarı Vakıf mallarımızı çarçur etmek amacıyla elimizden almak istiyorlar. Biz Batı Trakya Müslüman - Türk toplumu olarak bu mukaddes emanetlerimizi korumağa çalışıyoruz. Bu amaçla Vakıf varidatından yaşamlanın temin eden Cami ve okul görevlilerine maaşlarını zamanında vermek, kutsal mabedlerimizde okunan Ezan seslerini, içindeki ibadetleri devam ettirebilmek amacıyla GEÇİCİ CEMAAT HEYETİ Önerdik. idarecilerimiz Gümülcine şehri içindeki Belediye Azalarından oluşan bir İdare Heyeti'nin geçici olarak tayinini kabul etmedi. Ma-

bedlerimiz cefakâr din görevlileri evlatlarının manevi mimarları öğretmenlerimizin çok haklı şikayetlerine idarecilerimiz kulaklırmıştır.

Ahî aydır imam - müezzin ve öğretmenlerimize maaşlarının verilmesini engelleyen, onları naçar duruma düşüren idarecile karşı bir hak arama mücadelesi farz olmalıdır.

Geçici Cemaat Heyeti'nin teklif edilen soydaşlarımızın sözcüleri okullarda ve camilerde görevli olan memurların sıkıntısını Azınlık Yüksek Kurulu Yürütme Komitesi üyelerine bütün detaylarıyla anlatırlar.

Bu cefakâr ve vefakâr elemanlarımızın çok haklı mücadelesini desteklemek amacıyla Azınlık Yüksek Kurulu Yürütme Komitesi üyeleri de 15 Ocak'ta toplanarak aşağıdaki tavsiye kararını almıştır.

1) Gümülcine şehri içindeki Cami ve Okul görevlileri Cemaat sorununu hallemek istemeyen idareye karşı bir hafta süre ile cami ve okullarda görev yapmayacaklardır.

2) Çocuklarımız okullarda istitma yetersizliğinden her an hastalanma ihtimaliyle karşı karşıya bulundukları için öğretmenlerinin bu hâkâh mücadeleşine katkıda bulunmak amacıyla 20 ilâ 27 Ocak arası bir hafta süreyle okullarına gitmeyeceklerdir.

Uyarı mahiyetinde yapılan bu haklı direnişi desteklemek hepimizin görevidir.

**Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığı
Yüksek Kurulu adıma İskeçe Müftüsü
Mustafa Hilmi**

Batılı'ya Yunanlı'yı Anlatmak

İlhan Çiloğlu

Fransız ihtilali bütün dünyayı çal-kaladı. Milliyetçilik, özgürlük akımları dalga dalga yayıldı. Bundan Osmanlı İmparatorluğu da nasibini aldı ve İmparatorluğun toprakları parçalandı. Her canının ölüm çizgisi gibi oldu: Doğu, büyündü, gelişti ve göçüp gitti. Tarihe karışırken de özbe-öz kendinden olan Türkiye Cumhuriyetini varis bıraktı. Görünen odur ki, Osmanlı gerçeği unutulup gitmemiştir. Bütün dünya onu yine hep antiyor ve hatırlıyor. Dünyamızda 700 yıl yaşamış ve üç kıtaya egemen olmuş zamanın süper devletini, hele hele onun sonunu hazırlamış olan Batılı'lar unutabilir mi?

Günümüzde, Türk-Yunan ilişkileri bir sorunlar yumağıdır ve cansızçı bir hal almıştır. Çünkü, Yunanistan Megali İdeasını gizlemeyi başarmış ve tarihe intikal etmiş olan Osmanlı İmparatorluğuna olan kinini de Türkiye Cumhuriyetine fatura etmeye başlamıştır.

Görülen odur ki, Yunanistan Türkiye'ye karşı sürdürdüğü düşmanca hareketlerinde pek çok Batılı devleti de yanına ve arkasına da alabilmiştir. Neden, niçin?

Acaba Batılı, Türkçenin, Devletin kurucusu ve takip ettiği barışçı yoldan dolayı da bütün dünyanın hayranlığını kazanmış bulunan Atatürk'ün izinden gitgitini göremiyor mu?

Devletimizin, kurulduğundan bu yana, herhangi bir devletin toprağında gözü olduğu hiç görüldü mü? O halde niçin, Türkiye'yi Emperyalist olarak göstermeyen çalışan Yunanistan'a inanıyor. Inanmasa, "Bana teh-

dit kuzeyden değil doğudan geliyor" diyen Yunanistan'a arkası çıkar mı?

İşte bu gerçekler karşısında, Batılı müttefiklerimiz-dostlarımız demeye dilim varmamış- Yunanlıyı anlatmakta yarar görüyoruz. Buna mecburuz. yüz kere, bin kere.. Başka çareümüz yok.

Şunu hemen belirtelimki; Batılı'nın, "medeniyetin başlığı" olarak gördüğü Yunanlı ile bugünkü Yunanlı'nın hiç bir ilgisi yoktur. Eğer tarih derinliğine incelenirse bu gerçek kolaylıkla görülebilir. Bugünkü Yunanlı "Medeniyetin çocuğu" olsa idi yabancı sözcüklerde(*) Grek kadınlar için "Yalancıktan gözüne dökken kadın" Erkekleri için de, "Oyunda kağıt çalan, hilebaz adam" diye yazılmazdı. Bu sıfatlar medeni milletlerin insanları için kullanılabılır mı?

Batılı'nın Yunanlı'nın "Megali idea"ından ya haberi yok, ya da önemseyip, ciddiye alımıyor. Ama, Türk-Yunan ilişkilerinin tarihi akışı dikkatle incelenirse bunun uygulanmakta olduğu açıkça görülebilir. Giriş gerçeği ve halen Kıbrısta başlığı ve günümüzde kadar getirdiği "Kıbrısı Yunanistan'a ilhak" gayretleri Batılı'nın gözü önünde ceryan etmektedir.

Biraz daha gerilere gidehem; Megali Idea önemsenir mi, önemsenmez mi bir görelim ve bu arada emperyalist kimiş onu da arayalım. Yunanlılar 1830'da Osmanlı Devletinden İstiklalini alıp, müstakil bir devlet olduktan sonra 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkararak Anadolunun içlerine kadar ilerlediler. Ne işleri vardı, O 500 yıldır Türklerin olan topraklarda? Çünkü, Megali idealarına göre o top-

raklar onların Küçük Asyası iddi. Hayal ettikleri topraklardı. Yunanlı'nın Bu büyük Asya macerası, hezimetle ile sona erdikten sonra, onları yurdundan kovan Muzafer komutanı Mustafa Kemal'in sığa sığa, düşmanlığını gördüğü Yunanlı ile, "Artık Tarif değil, Coğrafya konuşacak" diyecek kurmayı başardığı akıcı ve mantıklı dostluğu Türkler mi bozdu?

2. Dünya Savaşında, Alman işgal altındaki inleyen bu dost bildiği Yunan milletine, yiyecek, ilaç ve giyecek yardımını yapan, binlerce mültecisini ülkesinde konuk eden kimdir?

Yunanlıyı anlatmaya devam edelim.

2. Dünya Savaşı sonunda Ege Adaları Yunanistan'a bırakılmıştı. Türkçeye ancak 2-4 mil Yunanistan'a ise 60-200 mil uzaklıktaki bulunan bu adaların silahlandırılmasının garanti edilmişdir. Ne var ki, Yunanistan bu adaları silahlandırmış ve silahlandırdığını da açıkça ilan etmiştir. Abde vefa nerededir?

Halen her iki devletin kara suları için uyguladıkları mesafe 6 mildir. Bu durumda, Yunanlı Egenin %43'ü, Türkiye %7'sinden yararlanmaktadır. Yunanlı bu besabın iyi bilinmediğini bildiğinden ve yalancı çıkmaktan da utanmadığından dolayı, "Türkler Egenin %50'sini istiyorlar" demekten çekinmez. Ayrıca, istediği zaman kara sularını 12 mile çıkaracağını da ilan eder. Öyle olunca da Yunanistan Egenin %71, Türkiye ise %8'ini kullanabilecek. Uluslararası alan ise, %19'a inceek. Neredeyse bir Türk vatandaşlığı

denize girmek için bile izin alacak.

Yunanistan ile, aramızda birde FIR hattı sorunu vardır. FIR, "Uçuş bilgi hólgesi" demektir. Bu alanda Yunanistanın Hava Trafik Kontrolü, arama ve kurtarma hizmetlerini yürütme görev ve sorumluluğu vardır. Ama, o, "bu hat benim hava hududundur" diyor, ve bizi sık sık hava ihlali yapmakla suçluyor ve Avrupa'ya şikayet ediyor.

Aramızda diğer bir sorunda "Kit'a sahanlığı" sorunudur, Yunanistan bu konuyu aramızdaki ilişkileri iyice bozmak, gerginliği tırmandırmak istediği zaman içinde getirir. Metodu gayet basittir. "Egede petrol arayağım" der, o kadar.

Türkiye ile Yunanistan, Sovyetlerin 2. Dünya Savaşından sonra, Balkanları ve Orta Avrupayı kendi rejimi ile işgal etmesi üzerine, sırı onun yayılmasını durdurabilmek maksadıyla; aynı siyaset yönetim şeklini benimsemış devletlerce kurulmuş olan NATO'nun iki üyesidir; Sözde dost ve müttefiklerdir. Ama, Yunanlıya göre böyle değildir. Onun düşmanı Türkiye'dir. Ve tehdit ona kuzeyden gelmemektedir. Bu çelişkiye siz ne diyezsunuz, bileyimiyorum; ama bildığımız bir şey varsa o da, Türkiye'nin tamamen uluslararası anlaşmalardan doğan hakkı dayanarak icra ettiği Barış Harekatı üzerine, Yunanistan'ın öfke ile NATO'nun askeri kavşından çekildiği ve ancak, düşmanlığı Türkiye'nin onayı ile tekrar NATO'ya dönebildiği ve imza ettiği ROGERS PLAN'I da inkâr ettiğidir.

Lozan Barış Antlaşmasına göre, Batı Trakya Türkleri Yunanistanın yönetimine bırakılmıştı. Orada yaşayan insanlara öyle haklar tanınmıştı ki, Yunanistanın ne anayasasında ne de çıkaracağı kanunlarda bu hakları ihlal edecek maddeler bulunmayacaktı. Bu hükümler Türkiye'de, İstanbulda yaşayan Rumlar için de geçerli olacaktır. Ne varki, Yunanlı işe, "Batı Trakya'da Türk yok Müslüman vardır" diye inkârla başladı.

Kaldı ki, Lozan Antlaşmasının

eklerinden olan "Türk ve Rum ahalinin karşılıklı mubadelesi" anlaşmasının başlığında Türk ve Rum ayrıca aynı protokolün 3 ncü ve 5 ncı maddelerinde de Türk kelimesi geçmektedir. Ama Yunanlı Batı Trakya'da yaşayan Türklerin, Türkiye ile ilişkisini kesmek ve onların haklarının gasbedilmesi karşısında Türkiye'yi yetkisiz kılmak için bu aklı almadı iddiaları Batılıları aldatmaya çalışıyor. Bu kafada olan Yunanlı oradaki Türkleri, siyasal, kültürel ve ekonomik baskıları altında tutarak asimile etmeye çalışıyor.

Türkiye'de ise, Rumlara ait tüm okul, hastane, dernek, vakıf ve kilise ve mezarlıklarının üzerinde Rum keli-

mesi yazılıdır.

Bütün bu gerçekleri Batının bildiğinden eminiz. Ne var ki, Yunanlıya karşı duyduğu ap ayri bir sevgi ve sempati Batı'yu onun yanında yer almaya sevk etmektedir. Ama, bu haksızlıklar yıllarca böyle sürüp gitmektedir? Türkler, devamlı surette kendilerini tahrik eden Yunanlı'ya daha ne kadar tahammül edecektir? Bunu zaman gösterecektir.

Batılı Müttefiklerimiz, lütfen Yunanistanı dikkatle takip ediniz.

(*) Dictionnaire Général de la
LANGE FRANÇAIS

Batı Trakya'dan bir nefes: Şafak

Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu, karşılaştığı baskılarla rağmen varoluş mücadelesine devam ediyor. Bunun en yeni ve dikkate değer örneği de ilk sayısı Aralık 1989'da çıkmaya başlayan aylık ŞAFAK dergisidir.

Hiç şüphe yok ki toplumların varoluş mücadelelerinde taşıdıkları kimliği ortaya koydukları sanat eserleri yansır. Bu açıdan da yaklaşımında Türklerin inkar edilen ve hiç yokmuş gibi muamele gören Batı Trakya Türkleri için ŞAFAK dergisinin değeri daha da artmaktadır.

Sahiplüğünü Mücahit Mümîn'in yaptığı aylık sanat dergisinin Yazı İşleri Müdürü hikayelerinden tanıdığımız Rahmi Ali, Sanat danışmanlığını Mustafa Tahsin'in yaptığı ŞAFAK teknik ve ekonomik imkansızlıklara rağmen doyurucu bir muhtevaya sahip. Sayfa düzeni titiz ellerden çıktığını hemen gösteriyor.

Türk kültürü içinde yazı birliğinin olduğu Batı Trakya Türklerinin ortaya koyduğu edebî eserlerin ilerisi için önemli malzemeler oluşturacağı muhakkak. Eli kaleml tutanlığınızın yazılarıyla mutlaka desteklemesi gereken ŞAFAK Türk dili ve kültüryle ilgili araştırmalar yapanlarca da izlenmesi gereklî bir dergi.

.....
"Askerlik yapar, vergi öder, terim kurumaz
İsterseniz bana vatandaş diyebilirsiniz
Ev yaptmaz, tarla aldmaz. Türküm diye
Sonra da bana Türk demezsiniz"
ŞAFAK'ın birinci sayısında yer alan, Rahmi Ali'nin şiirinin son misraları böyle...

İlgilenenler için adresini veriyoruz.
ŞAFAK, KORAİ 20 KOMOTINI 69100

Genel Başkanımız Tahsin Salihoglu ve Yazı İşleri Müdürü Halit Eren Aydinlar Ocağında

Batı Trakya Türkleri Aydınlar Ocağı'nda

BTS-HABER MERKEZİ

Merkezi İstanbul'da bulunan Aydinlar Ocağı 17 Şubat 1990 Cumartesi günü Batı Trakya ve Bulgaristan Türklerinin meselelerinin tartışıldığı bir açıkturum düzenledi.

Süleymaniye Kültür Merkezi'nde yapılan ve çok sayıda izleyicisinin takip ettiği açık oturumun başkanlığını Sami Karamışar yaptı. Batı Trakya Türklerine Yunan devletinin uyguladığı sosyal, kültürel ve ekonomik baskılan dergimizin Yazı İşleri Müdürü Halit Eren dile getirdi.

BTTDD Genel Başkanı Tahsin Salihoglu'nun son gelişmeler işliğinde Batı Trakya Türklerinin meselelerini anlatığı açık oturumda Prof. Dr. Mehmet Saray da Bulgaristan Türklerinin bugünkü durumu hakkında bilgiler verdi.

Sultanahmet Camiinde okunan tarihi mevlitten bir görünüş.

Sultanahmet Camiinde Anlamlı Mevlid

BTS-HABER MERKEZİ

29 Ocak 1988'de Türküklerinin inkar edilmesine Batı Trakya Türklerinin gösterdiği muhteşem tepki geleneksel olarak her yıl aynı tarihte mevlit okutulmak suretiyle anılıyordu.

29 Ocak 1990 Pazartesi günü de okutulacak olan bu mevlit organize devlet terörü gerçekleşen saldırı ve yağmalamalarla engellendi.

Batı Trakya Türkler Dayanışma Derneği Genel Merkezi barbarca engellenen bu mevlidi 12 Şubat 1990 tarihinde vefat eden merhum Iskeçe Muftüsü Mustafa Hilmi Aga'nın da ruhuna ithafen 25 Şubat 1990 Pazar günü Sultan Ahmet Cami'inde okuttu.

Tanınmış Hafız, Mevlithan ve Duahanlarca okunan mevlidi çok sayıda Batı Türkü yanında katılan mı safırlar de takip etti.

Batı Trakya Türklerinden Derlenmiş Nasreddin Hoca Fıkralarının Bazı Özellikleri Üzerine

Feyyaz SAĞLAM

Dokuz Eylül Üniversitesi
Türk Dili Bölümü
Öğretim Elemanı

Yunan kültüründe, diğer komşu milletlerin kültürlerine oranla, Nasreddin Hoca üzerine yapılan bilimsel çalışmaların yeterli olduğu söylemeyecez. Bu gerçeğin de ötesinde, bugün Yunanistan sınırları içerisinde, Batı Trakya'da yaşayan 120.000 kişilik Türk toplumu kültürü içinde durum çok farklı sayılabilir. Genel anlamda, "Yunan Kültürü Üzerinde Nasreddin Hoca'nın Etkileri" problemini incelerken; ilk planda, bu türkede Lozan Antlaşması'ndan beri Yunan vatandaşlığı olarak yaşayan Batı Trakya Türkleri'nin kendilerine özgü kültürlerinin bu açıdan ele alınması gerekiyor. Batı Trakya Türk kültüründe Nasreddin Hoca'nın önemli bir yeri bulunmaktadır... Nasreddin Hoca, diğer Türk topluluklarında olduğu gibi, Batı Trakya Türk toplumunca da çok sevilmiş ve benimsenmiştir. Hatta, Batı Trakya'da Nasreddin Hoca üzerine yarışmalar düzenlendiğini, Batı Trakya Türk şairlerinin, Hoca'nın fıkraları üzerine edebi ürünler verdiklerini görmekteyiz.* Bu çalışmada, Batı Trakya Türk kültürü ile Türkiye arasında en önemli kültürel bağlardan birisi olan Nasreddin Hoca'nın, Batı Trakya'da değişik kaynaklarından derlediğimiz fıkralarının kimi özellikleri üzerinde örneklerle durulmaya çalışılacaktır.

I-Batı Trakya'da Nasreddin Hoca Fıkraları'nın Kaynakları:

Batı Trakya'da Nasreddin Hoca fıkralarının derlenmesinde başlıca şu dört kaynağı başvurulmaktadır:

- 1.Batı Trakya Türk Halkı.

- 2.Batı Trakya Türk Çocukları.
- 3.Batı Trakya Türk Basımı Arşivleri (Gazete ve dergiler)
- 4.Batı Trakya Türk Şairleri. (Şairlerin manzum Nasreddin Hoca Fıkraları)

II-Fıkraların Biçimsel Yapıları:

Genelde Nasreddin Hoca fıkraları bu bölgede de nesir ve nazum olarak ikiye ayrılmakla beraber, ilginç bazı özelliklere de rastlamaktayız. Örneğin, nesir olanları da kendi içlerinde "çok kısa" ve "çok uzun" olarak tasnif etmek mümkündür. Öğretmen dergisinin Ağustos 1977 de yayınlanan 34. sayısından iki cümlelik bir fıkra örneği söyle:

"Hoca'ya sorarlar: 'Yemek ne zaman yenmelidir?' diye. 'Zenginler istedikleri zaman yiyebilirler ama, fakirler bulur bulmaz hemen yemelidir.' cevabını verir..."

Çok uzun olanlar ise genelde Nasreddin Hoca'nın "ibret" alınması gereken, daha doğrusu "dini kıssa" olarak yorumlanan fıkralardır. Gümüşcine'de yayınlanan Akın gazetesinin 30.8.1957, 11.4.1958, 28.10.1960 tarihlerinde yayınlanmış "Bu da Bir Fıkır", "Eşeğin Kuyruğu" ve "Allah'ın İşine Karışma" adlı, uzunlukları nedemyile buraya alamadığımız fıkraları belirtebiliriz... Ayrıca, bu çalışmanın sonuna bir bölümünü ekleyeceğiz, Batı Trakya Türk şairlerinin manzum fıkraları da uzun sayılabilecek metinlerdir.

III-Batı Trakya'dan Derlenen Nasreddin Hoca Fıkraları'nın Tasnifi:

Batı Trakya'da derlenen Nasreddin Hoca fıkralarını konuları yönünden panoramik bir yaklaşımla dört gruba ayırmak mümkündür;

1.Malum fıkralar.

2.Malum fıkraların kısmen değişmiş biçimleri.

4.Aşında başak (kişilere ait) fıkra olup da Nasreddin Hoca'ya adapte edilenler.

Şimdi bu dört gruba birer tipik örnek verelim:

Gümülcine'de yayınlanan Öğretmen dergisinin 34. sayısından bir cümlelik şu kısa fıkra "malum" bir fıkra olarak, ilk gruba örnek sayılabilir:

"Hoca'ya sorarlar dünyanın ortası neresidir, diye 'Ayağımı bastığım yerdır' der Hoca 'İsterseniz ölçün bakın'..."

Dinkler (Filira) köyü ilkokundan Şazi Halil'in anlamıyla şimdilik de alacağımız fıkra; malum fıkraların kısmen değişmiş (değiştirilmiş) biçimleri için bir örnek konumundadır:

"Küçük Nasreddin bırgün eşegini koştururken düşmüş. Çocuklar:

-A, Nasreddin eşekten düştü, Nasreddin eşekten düştü.... diye alaya alıca küçük Nasreddin hiç birşey olmuş gibidi;

-Be çocuklar düşmesem de zaten inecetim, demiş..."

Göründüğü gibi, bu gruba giren fıkralarda öz (espiri) aynen korunmaktadır, ancak kısmı bazı değişiklikler söz konusu olmaktadır. Örnek verdigimiz "Ben zaten inecetim" adlı fıkradada anlamda iki değişiklik tesbit edebiliyoruz. Oncelikle Nasreddin Hoca, "Küçük Nasreddin" olarak tâhayyül edilmekte ve kendisine gülenlere "Rumeli" aksanıyla cevap vermektedir...

Üçüncü grubu "Bütünyle Batı Trakya'da Oluşan" fıkralar diye tesbit etmişik. Bu fıkralarda dikkati çeken husus, Nasreddin Hoca'nın kişiliği ile Batı Trakya Türk Halkı'nın iç dünyasında oluşturduğu fıkraların (olayların) uyumudur... Gümülcine'den Mustafa Muzaffer'den derlenen şu fıkra, bu uyumu bize hissettirmektedir:

"Hoca'nın bir oğlu olur. Yakınları çocuğun adının Eyüp olmasını isterler. Hoca 'Olma'z' der. Neden olmasın Hoca, güzel bir isimdir. Üstelik bir peygamber adıdır' diye

tekrar sorulunca; 'Olma'z, diye kestirip atar Hoca, Devir değişiyor, inceliyor bakarsınız çocuğun adı da incip 'ip' oluyor, der..."

Asında başka kişilere ait olup da Nasreddin Hoca'ya adapte edilen fıkralar da Batı Trakya'da aynı bir grubu oluşturacak boyuttadır. Ancak, bu tür giren fıkraları rahatlıkla ayırtetmek mümkün değildir. Çünkü bu fıkralarda, Nasreddin Hoca'nın kişiliğine uymayan bir soğukluk, maddecilik ve genelde alışık olmadığımız bir "Batı Espiri" kokusu hissedilmektedir. Batı Trakya'da uzun süre Yunan gündümünde yayınlanan "Milliyet" adlı gazetenin 30.6.1981 tarihli 982. sayısından tesbit ettigimiz su kısa fıkra böyle bir örnek olmaktadır: "Hoca bırgün söyle der: Karla ekmeğe yemeyi ben icad ettim ama ben de beğenmedim..."

IV-Fıkralarda Rastlanan Bölgesel Özellikler:

Batı Trakya'dan derlenmiş Nasreddin Hoca fıkralarını incelerken, iki ayrı açıdan bölgesel etkilere rastlamaktayız. İlk etki Yunan toplumu ve kültürüne doğal etkisidir... Kimi fıkralarda bu etkilenme üzeri noktalara varmıştır. Gümülcine'de yayınlanan Arkadaş Çocuk Dergisi'nin 1.11.1984 tarihli 35. sayısından Vragia'da yaşayan Belgin Hasan'ın fıkrası bu açıdan ilginç bir örnek sayılabilir:

"Bırgün Hoca'ya komşusu gelmiş. Hoca, demiş, oğlum Atina'da ona bir mektup yazarsın mı? Hoca, 'Ben Atina'ya gidemem', demiş. 'Ama, demiş-komşusu, sana Atina'ya git demedim ki...' Hoca: 'Sözü uzatma, demiş, benim yazım kötü. Mektubu okumak için kendim Atina'ya gitmeliyim...'

Aynı etkilenmeye bir başka örnek de Dinkler (Filira) nahiyesinden Müjdat Mustafa'dan derlenen B. Trakya'da olmuş şu fıkradır. Bu fıkradada Yunan para birimi "Drahmi" fıkra girmektedir:

"Hoca bırgün kahveye gider. Kahveci şaka olsun diye fincanın altına bir kağıt koyar ve şunları yazar:

'Hocam, kahve Yemen'den gelir, yolu pek inak.
Bu kahveye 20 drahmi yetmez, 25 bırak.'

Hoca da kağıdın altını çevirerek şunları yazar:
'Kahveci kahve Yemen'den gelir yolu pek sapa
Kahvene 20 drahmi yetmezse sen de kahveni kapa.'

İkinci bölgesel etki ise, "Balkan (Rumeli) Türkçesi" etkisidir. Bu fıkralarda zaman zaman Rumeli ağzına ait söyleyişlere rastlanmaktadır. Yukarıda ele aldığımız fıkralardan "Ben Zaten Inecetim" fıkrasının sonunda yer alan "...Be, çocuklar ben zaten inecetim," ifadesi bu etkiyi

gösteren örneklerden yalnızca birisi olmaktadır...

V-Batı Trakya'dan Derlenen Fikralara Göre Nasreddin Hoca'nın Özellikleri:

Yunan toplumu içerisinde yaşayan Batı Trakya Türkleri'nin ekonomik durumları Yunanlılara oranla çok geride dir. Kasıtlı olarak Türklerde uygulanan değişik baskılar sonucu "fakirlik=fakirleşme" konusu Türkleri mağdur etmektedir. Batı Trakya'dan derlenen Nasreddin Hoca fikralarında genelde karşılaşduğumuz ilk özellik Hoca'nın "fakirliği" konusu olmaktadır... Batı Trakya Türkleri'nin ekonomik durumları ile Nasreddin Hoca'nın oluşturulmuş bu özelliğin arasında bir paralellik olduğu muhakkaktır... Bu fikralarda, Hoca'nın evine giren hırsızın çalacak bir şey bulamadığını, Hoca'nın karnını doyurmak için karla ekmek yedigini vb. görmekteyiz. Dahası Hoca'yı "garip" bir insan olarak gösteren fikralar da mevcuttur. Bu fikraları duyanca; Yunus Emre'nin, "Bir garip olmuş diyeler/Uç günden sonra duyarlar/Soğuk su ile yuyalar/Şöyle garip bencileşin" dönlüğü hemen akla gelmektedir. İskese'nin Kireççiler (Horion Hrisa) Köyü'nden Caan Mustafa'nın anlatığı bir Nasreddin Hoca fıkası söyle:

"...Hoca birgün dağda odun keserken düşüyor. Sonra evine gelip; 'Hanım aç kapıyı ben oldum' diyor... Bunu duyan karısı fırlayıp sokağa var gücüyle bağırıyor: 'Yetişin komşular Hoca dağda odun keserken olmuş!'

Komşunun birisi, 'Kim haber verdi?' diye sorunca karısı, 'Garibin kimi var ki gelip kendisi haber verdi.' der...

Benzer bir başka fıkra Gümülcine'de çıkan Arkadaş Çocuk dergisi'nin 15.12.1988 tarihli 106.sayısında "Yaş Tutmuş" başlığıyla rastlıyoruz:

"Birgün Hoca, karalar giyerek sokağa çıkmış. Kendisini her gören şaşırıp kalmış. Tanıdklardan biri dayanamayın Hoca'ya bunun sebebini sormuş. Hoca da; 'Oğlumun bahası öldü de onun yaşamı tutuyorum.' cevabını vermiş..."

Batı Trakya'dan derlenen Nasreddin hoca fikralarından çıkardığımız Hoca'ya ait diğer özellikler de kısaca söylemek: Hoca; alim, aydın (münevver), önder bir kişiliğe sahiptir. Zeki ve hazırcevaplı, halkın mektubunu yazar, Timur karşısına yine o çıkar. En zor durumlarda bile, işin içinden sıyrılabılır...

Bu arada az sayıda da olsa Nasreddin Hoca'yı "obur-

luk", "bencillik" gibi olumsuz olarak yorumlayan fikralara da rastlanmaktadır. Bu fikralar aslında -yukarıda da izah ettiğimiz gibi- Nasreddin Hoca'yla bir ilgisi olmayan başkalarına ait fikralardır... Bu tür ait bir örneği Beykoz'dan (Avaton) Nalân Ferhat'in anlatımıyla aktaralım:

"Nasreddin Hoca komşusuna misafirliğe gider. Komşusu çorba koyar. Hoca çorbayı bir güzel yer. Sonra da rahatsızlanır. Komşusu doktor çağırır. Doktor Hoca'ya 'Aç ağzımı da şurup vereyim' der. Hoca, midesinde yer kalmadığını söyler. Doktor, 'Bir kaşık şurup için de mi yer yok?' diye tekrar sorar. Hoca da 'Yok elbet, der, yer olsaydı daha da çorba içecektim...'.

VI-Batı Trakya'da Derlenen Nasreddin Hoca Fikraları'nda Karşılaşılan Başlıca Kişiler ve Hayvanlar:

Batı Trakya'da derlenmiş Nasreddin Hoca fikralarında ilk planda, Hoca'nın geçimsiz karısı dikkati çekmektedir. Hırsızlarla ilgili fikralar da önemli bir miktar oluşturmaktadır. Oğlu, çomezi dışında imam ve hekim de bu fikralarda yer almaktadır. Ayrıca, Timur ve Şeyyad Hanza gibi tarihi şahsiyetler bu fikralarda karşımıza çıkmaktadır. Özellikle Timur ile Hoca arasında geçen fikralar, Batı Trakya Türk şair ve yazarlarının çok ilgisini çekmiş olup metin sonunda örnekleyeceğimiz gibi- Hüseyin Alibabaoğlu, Alıriz Saracoğlu, Rahmi Ali gibi isimler bu fikralara ait edebi türünler vermişlerdir...

Bu fikralarda rastlanan başlıca hayvanlara gelince ilk planda ve tabii ki esegi, zaman zaman bindiği azgin bir at; horoz, köpek, keçi, tavşan ve Timur'la ilgili fikralarda filerden bahsetmek mümkündür...

VII-Sonuç:

Yunanistan'ın Batı Trakya bölgesinde yaşayan Türkler arasında, Nasreddin hoca çok sevilip, benimsenmiştir. Bu Türk toplumunun kendine özgü kültürel yapısı incelendiğinde, bu gerçek rahatlıkla görülmektedir. Yaklaşık 65 yıllık geçmişi olan Batı Trakya Türk Basını'nda Nasreddin Hoca'nın sürekli olarak yer olması bu gerçegin bir göstergesidir. Batı Trakya'da Nasreddin Hoca konusunda örneklemeye çalıştığımız gibi, değişik açılardan bazı ayrıntıların ortaya çıkması; bir başka toplumun, kültürlerin içerisinde yaşantıları gerçeğe göre doğrudan iltihabıdır. Nasreddin Hoca'mız Batı Trakya Türkleri ile ilkeşimiz arasında, -bu çalışmaya da örneklediğimiz gibi- en sağlam bağlarından birisini oluşturan bir Türk bünyeli olarak karşımıza çıkmaktadır...

Nasreddin Hoca'nın borcu

Veresiye mal alır (veresiye mal alır)
Bakkaldan Hoca'mız da
Epeyce borçlu kalır
Yine lâf aramızda.

Mahalle bakkalı bu
Hatırlatmaz olur mu?
Hoca'mız "Şimdi yok" der,
Savar her zaman onu.

Bir gün Hoca kahvede
Dalmış derin sohbete
Tıklım tıklım içerisinde
Herkes ona gülmeye.

Boyle hoş bir havada
Gelir komşu bakkal da
"Tamam sırası" deyip
Bir lâf eder o anda:
"-Hoca şu bizim borcu
Ne zaman vereceksin?"*

Sanki tavan yıkılır
Hocanın kafasına
Hemen kalkar yapışar
Adamın yukarısına:
"-Bakkal bakkal baksana
Nedir bu borcum sana?"

"-Kırksekiz akçe Hoca!"
"-Öyleyse iyi dinle:
Yarın al yirmibeş
Öbürgün yirmisini.
Şöyle bakayım şimdi
Hesabin gerisini?"
"-Üç akçe kalır daha!"
Bu cevabı alınca
Şöyle bağırrı Hoca:
"-Üç akçelik borç için
Konuştuğum yere bak
Behey akılsız adam
Sende yok mu utanmak?"

*Yazar: Asım Haliloğlu
Hoca ve Köylüler*

Timur bir köye bir fil hediye eder,
Etrafindaki ağalar beyler O'na aferin der.
Köylüler de pek sevinir bu işe.
Bir kaç zaman sonra başlarlar doğuşa.
Çünkü ova file dar gelmeye başlar,
Gittikçe köylülerde çatılır kaşlar.
Hiç biri cesaret edip söyleyemez bir şey,
Zarar yapmasın diye file çalarlar ney.
Ama fil ne neyden anlar ne şey den,
Hocaya haber yollarlar komşu köyden.
Lakin aralarında kuramazlar bir birlük,
Bilmezler ki köye o zaman gelecek dirlik.
Hoca alınca haberi hemen düşer yola,
Köylüler de düşer peşine bakmadan sağa sola.
Filin yaptığı zarar Timur'a anlatılacaktır,
Filden kurtulmak için ricada bulunulacaktır.
Saraya varılıncı köylüler sağa sola savuşur,
Kapayı tıklatınca Hoca Timur'a kavuşur.
Bir de bakar ki yapayalnız kalmış,
İşkembeden ortaya hemen bir lâf salmış.
Hayrola Hoca deyince ünlü topal Timur,
Hoca yorulmuş sanki yoğurmuş gibi hamur.
Hemen orakta köylülere kaziği atar,
Timur'a der ki bu hayvan yalnız yatar.
Köylü ister file bir güzel eş,
Köylüye bu iş kuşkusuz gelir çok keş.
Hoca böylece köylüyü birlikte davet eder,
"Anlıyana sıvrisinek saz, anlamıyana davul zurna az" der.

Hüseyin Alibabaoğlu

Eşlemeler'den

Hani önce Hoca binmiş eşege
Sonra o inmiş, oğlu binmiş,
Hava sıcak, kasaba uzak.
Görenler aklı vermiş Hoca'ya,
Bir o, bir oğlu derken
İkisi birden eşekte giderken
Biri ayıplamış onları.
Şaşırıp kalmış Hoca ve oğlu.
Kalmamış şaşkınlıktan akılları.
Yapmışlar etmişler,
Eşeği yüklenmişler.
Düşmüştür yola,
Hani hep bildiğimiz Hoca
Bildiğimiz fikra,
Ve Hoca dönmiş ogluna:
Rezil olduk, aklını kullan

Her yapacağım işte,
Bundan böyle...

Timurlenk ve Kuzu Hikâyesi

Meşhur Türk - Moğol komutanı Timurlenk
Cenk ederek
Kirim Han'ı Toktamış ve niceşini
Bozguna uğratıp yenerek?
İleri siler askerini
Bütün Asya'yı alır
Ünү dünyaya yayılır
Yıldırım Bayezit'i yendiği günlerde
Hükümdarlığını duyurur her yerde
Anadolu'da bulunduğu anda
Bilginler bulundurur yanında
Meşhur kişileri huzuruna çağırır
Zaman zaman kızar.. bağırrır
Kimine zor sorular sorar
Soruları ile bilginleri bile yorar.
Gelen karşısında divan durur
Timurlenk, zaferlerinden duyar büyük bir gurur
Zeki kişileri birer birer dener
"Bana daha kurnaz kişiler bulunuz" der
Düşümler. Taşınurlar
Keskin fikirli bir kişi ararlar
Köy - köy, kent - kent, gezerek sorarlar

Sonunda Nasreddin Hoca'yı bulurlar
Timurlenk'in karşısına çıkarırlar
Timurlenk, kaşlarını çatar
Hoca'ya sert sert bakar
Meşhur hükümdar konuşmaya başlar
"Sana on kiloluk bir kuzu vereceğim
Onu yonca, mısır ve üzümle besleyeceksin
Bir ay sonra kuzuyu getir, göreceğim
Şayet kilosu artarsa iyi bil ki olaçeksin!"
Hoca kuzuyu alır, söyleneni kabul eder
İçinden de ben sana gösteririm ey aksak der
Bahçesinin bir köşesine kuzuyu bağlar
Karşısına da bir kurdu bağlar
Kuzuya bol bol yonca, mısır ve üzüm verir
Kuzu, kurdu gördükçe günden güne erir
Hoca ay gelince kuzuyu götürür
Timurlenk, kuzuyu çektirir
On kiloluk kuzu; sekiz kiloya düşer
Timurlenk, Hoca'dan bilgi ister
Hoca, güllererek anlatır hikâyeyi
Timurlenk, kurtardın der, kelleyi

*All Rıza SARAÇOĞLU
(Akın Gazetesi)*

Dergimiz
**BATI TRAKYA'NIN
SESi'ne**

ulaşmanın en kolay yolu abone olmaktır.
Her sayısı ayrı bir belge niteliğinde olan dergimize
abone olmak menfaatinizedir.

Garanti Bankası Hasırcılar Şubesi 6200209/2 No'lu hesabınıza 50.000 TL.
yatırarak 1 yıllık (12 sayı) abone olabilirsiniz.

Adres: Hacıbeşiraga Tekkesi Sok. No: 7 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 527 68 57 - 526 80 58 Faks: 526 80 55

DERGİMİZ, DERNEGİMİZİN RESMİ YAYIN ORGANIDIR

Kuruluş Tarihi: 1946

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ

Genel Merkezi:

Hao Beşir Tekkei Sk. No: 7 Çeşmebaşı - İstanbul

Tel: 327 68 37

27 February 1990

Your Excellency,

You may kindly recall that the rights and statute of the Turkish-Muslim community in the "Western Thrace" region located in northern Greece, were established in accordance with the Lausanne Treaty in 24 July 1923, whereby the Turkish-Muslim minority, population 120,000, was allowed to reside in the region as Greek citizens.

At present, the Turkish-Muslim community, a population of 150,000, is oppressed by the Greek Government. These people, who are denied their civic and human rights, are constantly antagonised and face racial discrimination.

And lastly, two leaders of the community, Dr.Sadık Ahmet and İbrahim Şerif were sentenced to 18 months in jail by the court in the city of Komotini (Gümülcine) on 25-26 January 1990. During the unrest which was caused by the Greeks, Muslim-Turks of Greek nationality were beaten up by fanatical Greeks under the supervision of the Greek police. On 29th January 1990, the shops of the Muslim-Turkish community were destroyed under the very eyes of the Government and the police. Members of the Muslim-Turkish community were faced with violence, beatings and torture. As a result, more than 200 shops were destroyed and more than 20 people were beaten.

Dr.Sadık Ahmet and İbrahim Şerif appealed for their release and on 7th february 1990 the same violence erupted during the court proceedings. Members of the Turkish press and a German barrister, Mr.Hans Heitman, who was present at court as an observer, were also manhandled in the presence of the Greek police officials.

These events which occurred within the understanding and protection of the Greek Government, a member of the European Community and United Nations, are submitted for consideration.

We implore Your Excellency to send representatives from your country, as one of the signees of the Leusanne Treaty, in order to examine the situation on the spot and talk with the members of the Muslim-Turkish community in Western Thrace.

With the assurances of our highest consideration.

Yours respectfully,

Tahsin Salihoglu
Chairman
Solidarity Association of Western Thrace Turks

Dernəğimiz Bakaları Kurulu'nun 24.1.1990 tarih 8/267 sayılı karar ile kararname çalğısı dərnəkler arasında alınmış ve resmi gazetənin 15 Şubat 1990 tarih və 19901 sayılı nüshasında yoxlanılmışdır.

Bati Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi adına Genel Başkan Tahsin Salihoglu imzasıyla Lozan Antlaşmasında imzası bulunan devletlerin devlet ve hükümet başkanlarına gönderilen mektup.

İskeçe Eski Müftüsü Büyük Mücahid Merhum Mustafa Hilmi Aga'nın İstanbul'da ve İskeçe'de yapılan ve büyük katılımlara sahne olan cenaze törenlerinden görüntüler.

Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif, Temyiz sonucu alınmadan derhal tutuklanıp cezaevine gönderildiler.